

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 5. XIII aastakäik

1. märtsil 1938

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	1.50
Välismaale . . .	5.00
Poolaastas . . .	3.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

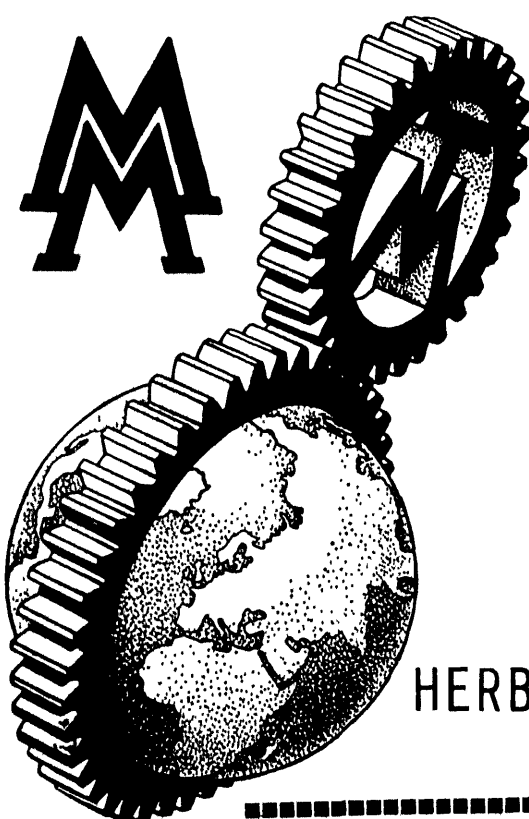
Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	16.50
1/4 " . . .	10.00

Kaanekülgedel—kokkulepped

SISU: Kutsukodade esimehed Kaubandus-tööstuskodas koos. Raviva-
hendite, kosmeetiliste ja dieetiliste preparaaside ja desinsektioo-
nivahendite müüruis rahulda Kaubandus-tööstuskoda. Kaubandus-tööstus-
koja seisukohti majanduspoliitaste kooli õppekava asjus. Vabariigi Valitsuse
määrus Arlettevõtete liigituse kohta. Maksustamisküsimusi. Koloniaal-
kaupade pakkumine Eesti kaubalaevad välismaale remonti. Majanduslikke
teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Toldualnete turg. Välisborsid.
Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedelid.

Tähts...
Keskraa...
naitukosi

LEIPZIGI KEVADMESS 1938

MUSTRIMESS

6.—11. MÄRTSINI
TUNDUV HINNAALANDUS
KÕIGIS KODUMAA JA
VÄLISMAA REISITÜHENDUSIS

SUUR TEHNILINE MESS JA EHITUSMESS

6.—14. MÄRTSINI

AUAMETLIK ESINDUS:

HERBERT E. RENTER, TALLINN

LAI T. 29—1, TEL. 478-35

Teatan lugupeetud klientuurile, et

F-ma **M. Josselow**

Kuninga t. 6

on üle kolinud

Väike Karja 1.

Telefon 450-61.

End. k.-m. „Tallinna-Tekstiili“ ruumesse.

THOMAS CLAYHILLS & SON, TALLINN

Speditsoon — Laevaagentuurid — Prahtimised
Oma laod otseühenduses raudteega. — Oma puksiirlaevad

Korralised laevauhendused:

TALLINN — STOKHOLM TALLINN — STETTIN TALLINN — HAMBURG

AGENDID: Pärnu Laeva Aktsiaselts — Pärnus
Ernst Russ — Hamburg
Rud. Christ. Gribel — Stettin
Stockholms Rederiaktieb. „Svea“ — Stokholm
Worms & Cie — Le Havre

Telefoni keskjaam 415-00

KAUPADE OSAKOND: heeringad, sool, suhkur, riis, jahu, tõrv, seebikivi,
koloniaalkaubad, **ÕLID**

KAUPADE EKSPORT — kodune telefon 415-00. Auru- ja sepasöed, koks,
küttepuud, ehitusmaterjalid

M E T S A - E K S P O R T O S A K O N D

Kodune telefon 415-00. Telegr.-aadress: CLAYHILLS—TALLINN

Kutsekodade esimehed Kaubandus-tööstuskojas koos

Arutati koostöö küsimust

Silmas pidades uue põhiseaduse maksamahakamist 1. jaan. s. a. ja asjaolu, et kutsealaliste omavalitsuste koostöö on kohusena uues põhiseaduses ette nähtud, ning kuna nende omavalitsuste koostöö on olnud seni täiesti korraldamata ja juhuslik, siis Kaubandus-tööstuskoda 16. veebruaril s. a. kutsus nõupidamisele kõikide kodade juhatuste esimehed, et vahetada mõtteid kutsealaliste kodade omavahelisest koostööst, samuti kodade koostööst riigiasutustega.

Nõupidamisele olid ilmunud Kaubandus-tööstuskodast J. Puhk, Põllutöökodast A. Jürimäe, Rohuteadlaste Kodast K. Jürison, Käsitööstuskodast A. Naeres, Kodumajanduskoda esinaine Linda Eenpalu, Majaomanike Kodast J. Masing, Loomaarstide Kodast A. Arras, Insenerikodast M. Nõu, Arstide Kodast A. Tüben, Meierite Kodast J. Kaigas ja Eraettevõtete Ametnike Kodast A. Oinas.

Koosoleku juhatajaks valiti J. Puhk.

J. Puhk selgitab põhjusi, miks nõupidamine on kokku kutsutud, ja tutvustab koosolijaid Kaubandus-tööstuskodas koostatud esialgse seaduse kavaga kutsealaliste omavalitsuste koostöö korraldamise kohta kodade eneste vahel ning riigi- ja muude asutustega. Eelnõu I osa näeb ette kutsealaliste omavalitsuste esinduskogu allukutsumise arvamiste avaldamiseks ja seisukohtade võtmiseks küsimuste kohta, mis puudutavad kõiki kutsealalisi omavalitsusi. Edasi näeb eelnõu ette korra, kuidas moodustatakse esinduskogu, kuidas valitakse selle juhatus, juhatuse esimees ja asetäitjad ning kuidas üldse toimub esinduskogus asjaajamine.

Eelnõu II osa käsitleb kutsealaliste omavalitsuste koostöö küsimust riigi- ja muude asutustega, nähes ette, et asjaomaseil kutsekodadel on õigus väljatöötamisel olevatest seadustest ja määrustest eelnõudest saada ära kirju seisukohavõtmiseks ja oma esindajate ja ametnike kaudu tutvuda ministeeriumides arutamisel olevate seadustest ning määrustest väljatöötamise käiguga, et nende kohta avaldada oma arvamist jne.

Üldistest läbirääkimistest eelnõu kohta võeti elavalt osa, avaldades arvamist, et säärase kutsealaliste omavalitsuste esinduskogu olemasolu nende töö koordineerimiseks üldise tähtsusega küsimuste arutamisel oleks vajaline. Samuti oleks vajaline eelnõus ette näha koostöö korraldus- ja asutustega, kuna nii mõnegi koja seaduses on selles mõttes lüngad ja lähemad juhtnöörid koostöö asjus valitsusasutustega on jäänud fikseerimata. Tegelik elu aga näitab, et pahatihti seal, kus valitsusasutustel mõnel põhjusel pole huvi kutsealalise omavalitsuse arvamist seaduse või määruse eelnõu kohta küsida, jäetakse see rahulikult tegemata, olgugi et vastaval koyal oleks tähtis ja tarviline nende kohta ütelda oma sõna. Sääraste nähtuste vältimiseks peaks seaduseandlikul teel kodadele kindlustatama õigus kaasa kõnelda küsimusis, mis puudutavad nende alasid.

Kuna arutuselolev esialgne seaduse kava valmis äsja ja see alles koosolekul välja jagati, siis otsustati kava anda kodade juhatustele põhimõtteleks ja sisuliseks kaalumiseks ning, kui see on sündinud, siis märtsikuu algul s. a. uuesti kokku tulla. Kokkutulemise algatus jäeti Kaubandus-tööstuskoda ülesandeks.

Ravivahendite, kosmeetiliste ja dieetiliste preparaatide ja desinsektatsioonivahendite määrus ei rahulda Kaubandus-tööstuskoda

Kaubandus-tööstuskodale saadeti läbivaatamiseks ja arvamise avaldamiseks Ravivahendite, kosmeetiliste ja dieetiliste preparaatide ja desinsektatsioonivahendite määrusse kava.

Kaubandus-tööstuskoda leiab, et määrusse kava praegusel kujul sisaldab rea eeskirju, mis jäta-
vad oma ebamäärasuse tõttu võimaluse tõlgit-

seda määrust mitmet viisi, mida koda laboratooriumide ja teiste sellesarnaste ettevõtete huvides ei saa pidada õigeks. Määruse kava praegusel kujul annab Farmaatsia Inspektuurile näiteks õiguse segada enmast vahele loa saamiseks esitatud preparaatide otstarbekohasuse küsimuses, mis on aga väga veniv mõiste ja võib

kujuneda paljude arusaamatuste põhjuseks preparaate valmistajate ja inspektuuri vahel ning võib tekitada isegi raskusi edukale preparaate valmistamisele kodumaal, mis ei oleks kuidagi soovitatav.

Samuti ei poolda Kaubandus-tööstuskoda seda, et preparaadid registreeritakse vaid viieks aastaks, missugune aeg on liig lühike preparaadi sissetöötamiseks. Iga preparaadi sissetöötamine on seotud valmistamise, levitamise jne. kuludega, missuguseid sagedasti ei saa kätte lühikese aja kestes. Arvestades pidevat kontrolli inspektuuri poolt võiksid uuesti registreerimisele tulla vaid need preparaadid, mis on olnud müügil kümme või enam aastat.

Ka ei saa koda pooldada põhimõtet, et Farmaatsia Inspektuuri otsustada jaaksid küsimused, kas üks preparaat on teisele väga sarnane või kas on tegemist mõne preparaadi järeleaimamisega. Need küsimused on juba lahendatud teiste seadustega ega peaks kuuluma inspektuuri kompetentsi.

Edasi ei saa koda olla nõus määruses ettenähtud eeskirjadega kord antud lubade tagasivõtmise kohta põhjusel, et preparaat ei vasta teaduse üldtunnustatud nõudeile. Kui preparaat on müügil ikka veel endises koostises, milleks luba oli antud, ja valmistaja poolt

selle koostises muudatusi pole ette võetud, siis pole põhjust valmistajat loa tagasivõtmisega karistada, olgugi et vahepeal teadus on jõudnud teistele seisukohtadele ja avastanud uusi, võib-olla paremaid, koostisi. Kui teatav preparaat oma omadustelt ei suuda võistelda mõne hilisema, samaks otstarbeks valmistatud preparaadiga, siis kaob see iseenesest, sest parem tõrjub turult halvema preparaadi välja.

Määruses on ette nähtud vaid üks sanktsioon, nimelt loa tagasivõtmine. Koda näeks meeleldi, et siin Farmaatsia Inspektor, kes peab pidevalt kontrolli, enne loa äravõtmist teeks preparaadi valmistajale hoiatuse ja annaks tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

Lõppeks ei saa jätta mainimata, et tariifid lubade andmisel on määratud kõrged, mis preparaate ja ainete valmistajale, kel on suurem arv preparaate müügil, tekitab suuri kulusid. Kaubandus-tööstuskoja arvates peaks juba tarvilusel oleva preparaadi uuesti registreerimine, arvestades seda, et Farmaatsia Inspektor peab preparaate ja ravimina tarvitataivate keemiliste ainete üle pidevat kontrolli, toimuma maksuta.

Lähtudes ülaltoodud seisukohtadest Kaubandus-tööstuskoda esitas määruse kava kohta rea parandusi ja täiendusi.

Kaubandus-tööstuskoja seisukohti majandus-õpilaste kooli õppekava asjus

Kaubandus-tööstuskojale seisukohavõtuks saadetud majandusõpilaste kooli õppekavade kohta on Kaubandus-tööstuskojal, arvestades juba vastava seadusega ja selle alusel antud määrustega (büroo- ja äriametkonna ettevalmistus koos, kindel nädalatundide arv jne.) etteseadud piire märkida järgmist:

Kava haarab üldiselt tegeliku elu nõudeile vastavaid aineid, piiratud aja tõttu jäävad küsitavaks selle teostamise võimalused.

Kava juures antud seletusist ilmneb majandusringide rahuloluks õppekorralduse tegelikule elule võimalikult lähedale viimine. Viimane ei tohiks aga kuidagi minna liialdusteni. Praktiliste kogemuste saamine on ikkagi mõeldav peamiselt tegeliku töö juures. Pealegi ei võimalda seda koolis kuidagi ka aja piiratus.

Kava üksikute osade kohta märgiks Kaubandus-tööstuskoda, et kava eesti keele osas on otstarbekohane, võõrkeele osas aga läbiviimatu.

Kaubandus-tööstuskoda ei usu, et kavas ettenähtud väga väheste tundide arvu juures oleks võimalik ühtki keelt õpilasele (eeldusel, et neil algkooli haridusele vastavalt puuduvad suuremad eelteadmised) sedavõrd kätte õpetada, et nad suudaksid oma mõtteid, ka lihtsaimaid, sõnas, veel vähem kirjas väljendada, nagu näib taotelevat esitatud kava. Seepärast asub koda seisukohale, et võõrkeele (võõrkeelte) õpetamise eesmärgiks olgu ainult see, et õpilased suudaksid lugeda õigesti välja, maha kirjutada ja mõista saksa-, prantsus- ja ingliskeelseid kaupade nimetusi.

Vähenenud eesmärgist tingituna oleks koja arvates mõeldav ka võõrkeele õpetamiseks ettenähtud tundide arvu vähendamine ja ülekandmine mõnele teisele ainele (näit. kaupade tundmine, raamatupidamine ja kaubandusteadus).

Mis puutub kaubanduslikusse kirjavahetusesse, siis see osa rahuldab Kaubandus-tööstuskoda.

Eriti tõstab koda esile tegelike kirjade, kirja-

blankettide jne. suurt tähtsust selle aine õpetamisel.

Kaubandusarimeetika ja kalku-
latsiooniosa kavas on üldiselt rahuldav, kus-
juures selguse mõttes tuleks I klassi kavas lause
„Faktuuride ja ostu- ja müügiarvete koostamine“
asendada lausega „Saatekirjade ja arvete
koostamine“. Selle juures kaupade jne. kalku-
latsioonile tuleks anda alati suur eesõigus meie
oludes enam teoreetilist ilmet kandvate osade
(väärtpaperite arbitraaži jne.) ees.

Kaubateaduse osas näib peituvat kava
üks raskuspunkte (eriti kui lähtuda müügipersonaali
otsevalmistusest).

Koja arvates on kaupade tundmine äriteenija
olulisimaid kvalifikatsiooni nõudeid, mille tõttu
sellele tuleb erilist tähelepanu pöörda. Samal ajal
asub aga koda ka seisukohal, et antud raames
(piiratud tundide arv) osutub selle ülesande ai-
nult koolile jätlmine viimasele ülejõukäivaks,
eriti sel juhul, kui tahetakse õpetust anda kogu
esitatud kava ulatuses.

Seepärast peab koda kindlasti loomulikuks ja
otstarbekaks, kui leitaks võimalikuks ühel või tei-
sel teel õpilasi rühmitada kaubandusalade (toidu-
ained, tekstiil, raud jne.) järgi kaupade tunDMA-
õpetamiseks. See võimaldaks suuremat tähele-

panu kindida ühelle kaupade liigile ja seda liiki
põhjalikumalt käsitleda.

Kaubatundmise õpetus peaks sündima võima-
likult kaupade otstarbe (ostja) seisukohalt läh-
tudes, kusjuures tuleks võimalust mööda
pidada silmas kaupade tehnoloogiat: siin tuleks
rõhutada ekskursioone tööstusisse. Võimalikult
tuleks hoiduda (jällegi ainult aja piiratuses tin-
gituduna) puht teoreetilis-keemilisest käsitelust.

Raamatupidamise ja kaubandus-
teaduse osas kava rahuldab.

Kaubandusteaduse osas tuleks kava täiendada
ka kõlvatu võistluse küsimuste kompleksi
sissevõtuga, välja jättes selle järgmisest aimest,
kuhuta kavas asetatud.

Käitumisõpetus jne. kavas üldiselt
rahuldab, kusjuures III klassi kavas ettenähtud
maksustamisoperatsioonide all tuleks anda alg-
teadmisi äri- ja tulumaksust, käsitelles ka dekla-
ratsioonide täitmist. Seda põhjusel, et vähemates
ärides ja kontoreis on mõnikord ka äriteenijail
deklaratsioonide täitmisega kokkupuuteid (and-
mete muretsemine deklaratsiooni täitmiseks jne.).

Ka joonistamise ja masinakirja
osas kava rahuldab. Kava tuleks täiendada sella-
selt, et anda õpilastele ka stenograafiast algtead-
misi (mitte oskust).

Vabariigi Valitsuse määrus eriettevõtete liigi- tuse kohta

Kaubandus-tööstuskojale saadeti seisukoha-
võtmiseks Vab. Val. määrus äriettevõtete liigi-
tuse kohta põhiarimaksu määra kindlakstege-
miseks.

Kaubandus-tööstuskoda, kaaludes äriettevõ-
tete järkude küsimust, leidis, et pole soovitav
ega otstarbekohane meie äriettevõteteid jagada
maksustamiseks kaheteistkümnesse järku äride
läbikäikude alusel järgmisil põhjusil:

a) Ettevõtete omanikud ei tea õigupoolest
kunagi, missugusesse järku nad püsima jäävad,
kuna äri läbikäigid on muutlikud.

b) Väga sagedased on juhtumid, kus maksu-
inspektor hindab läbikäiku tunduvalt kõrgemalt
kui see tegelikult on. Kui äripidaja uue aasta
algul peab lunastama äritunnistuse säärastelt
määratud läbikäigu järgi, tekib temas rahulole-
matus, mis ei ole soovitav. Säärane nähtus võib
korduda eriti väikeste ettevõtete juures.

c) Määruse § 10 nõuab maksuinspektorilt
äritunnistuste revideerimist aasta esimese kolme
kuu jooksul ja teeb talle kohuseks nõuda kõr-

gemajärgulist äritunnistust „kui ettevõtte tege-
vusulatusliikku suurust näitavad tunnused seda
põhjustavad“. Siin toetub äritunnistuse suu-
ruse määramine väga kõikuvale, puhtsubjektiiv-
sele hinnangule. Kolme esimese kuu tegevuse
järgi ei saa maksuinspektor, kel ei ole võima-
lust põhjalikult äriaga tutvuda, ette ära hinnata,
kui suur läbikäik äril võib aasta jooksul olla.
Siin võib karta äritegevuse ülehindamist, mis
maksniku suhtes oleks ülekohtune. Teisest kül-
jest ei peaks ka maksuinspektorit pandama
ebameeldivasse seisukorda, kui riigikontrollile
või maksudevalitsuse direktorile saadetud kae-
bused sunnivad maksuinspektorit oma otsust
põhjustama. Säärane revideerimine aasta algul
ja hiljem aruande kontrollimisel toob maksuasut-
ustele määratu hulga tööd juure, eriti, kui nad
peavad käsitlema määruste § 2 viimset lõiget.
Suured arusaamatused äripidajate ja maksuins-
pektorite vahel on siin möödapääsmatud.

d) Välismaa firmadega läbikäimisel tooksid
muudatused äriühendites ettevõtetele ebameelidi-

vaid sekeldusi, sest järgus mitme astme võrra allalaskumine liikides vähendab ettevõtte vastu usaldust ja halvab ta krediivõimet.

e) Me kardame, et määruste § 2 viimse lause toob väga palju sekeldusi ja arusaamatusi äride läbikäigu hindamisel, sest „ettevõtte poolt saadud vastutasude summa kaubandusliku vahenduse alal kolmekordses suuruses ja muude talituste, tööde ja teenete alal kahekordses suuruses“ on äriühingkondatele õige tume mõiste, mille selgitamisega Riigikohtul vististi aastaid tuleb tegelda ja mis äripidajale suuri summasid maksma läheb.

Kaubandus-tööstuskoda ei poolda põhiäri-maksu tõstmist, nagu seda uus ärimaksuseadus ja kõne all olev määrus taotelevad. Äriühingkondatele tundub, et maksukoorem on Eestis küllaltki suur. Juba praegu kehtivate seaduste järgi tõuseb riigi ja omavalitsuste poolt nõutavate maksude üldsumma enam-vähem normaalselt tegutseval ja avalikult aruandvaid ettevõttele kuni 50% nende puhaskasust. Makse suurendada tähendaks võtta kodanikelt igasugune huvi ettevõtlikkuseks. Kuigi hiljem põhiäri-maksu riigi osa lisaärimaksust maha arvatakse, leiavad töösturid ja kaupmehed, et nende esimeses järgus põhiärimaksu tõstmine 5,3 resp. 10,6-kordselt on ikkagi liig.

Alamatele järkudele ei ole kõrgendus näiliselt küll väga tunduv, aga see muutub tööstureile kriitiliseks, kui nende suhtes piinlikult käsitellakse ärimaksuseaduse § 38, mille järgi nad oma saaduste müügi korral töökojast või sellega ühenduses olevast ruumist on sunnitud lunastama veel kaubandusliku äritunnistuse.

Vaadelles põhiärimaksu määrade vahetunde läbikäikudega, millele need vastavad, näeme, et ettevõtete maksukoormatus on põhjendamata hüppeline.

Näiteks on 11. järgus koormatus 2,4 promilli, 10. järgus 2,8 promilli, siis 9. järgus jälle 2,4 promilli, 7 järgus 1,5 promilli, 6. järgus 1,8 promilli, edasi 0,96 promilli, siis jälle 1,0 promilli, edasi 0,96 promilli.

Muutes tabelis läbikäigusummasid võib saada palju õiglasema langeva tendentsiga koormatuse.

Vabariigi Valitsuse määruse kavas ettenähtud ettevõtete põhiärimaksu määrad on liig kõrged, mis toob kahtlemata kaasa ühel osal äri-isil ettevõttele maksude tõusmise, mida aga uue ärimaksuseaduse kehtimapanekuga ei ole kavatsatud. Nii on ette nähtud I järgus Kr. 4.800, II järgus Kr. 3.600, III järgus Kr. 2.400, IV järgus Kr. 1.500 jne. põhiärimaksu, mis ka suuremale ettevõttele osutub raskeks,

kuna uue ärimaksuseaduse järgi põhiärimaksust lisaärimaksu arvutamisel võetakse arvesse vaid 50%, missugune asjaolu kahtlemata muudab nende ettevõtete maksukoormatuse senisest palju raskemaks.

Kui aga äriettevõtete liigitus määruse kava kohaselt siiski läbi viiakse ja äriühingkondatele maksu tõusmise paratamatuse ees seisab, siis teeb koda liigituse kohta aluseks võetava läbikäigu määra kohta järgmised ettepanekud:

Määruse kava § 2 muuta ja panna kehtima järgmiselt:

Ettevõtted läbikäiguga kuni

Kr.	5.000.	--	12. järk
"	15.000.—	--	11. järk
"	30.000.—	--	10. järk
"	75.000.—	--	9. järk
"	150.000.—	--	8. järk
"	300.000.—	--	7. järk
"	600.000.—	--	6. järk
"	1.000.000.—	--	5. järk
"	1.500.000.—	--	4. järk
"	2.500.000.—	--	3. järk
"	4.000.000.—	--	2. järk
üle	4.000.000.—	--	1. järk.

Krediit- ja kindlustusasutuste liigitamise aluseid käsitleva § 3 kohta peab tähendama, et arvesse võttes seaduses ettenähtud kõrgeid põhiärimaksu norme, selle paragraafi stafelis ettenähtud tulude määrad, mille järgi krediit- ja kindlustusasutused jaguneksid järkudesse, on liig madalad. Selle järgi tõuseks põhiärimaksu krediit- ja kindlustusasutustel kõrgemates järkudes umbes kümnekordseks. Meie suuremad krediit- ja kindlustusasutused on aga võrreldes teiste riikide pankade ja kindlustusseltsidega ikkagi veel väikesed ettevõtted, mis pärast nende paigutamist põhiärimaksu suhtes kõrgetesse järkudesse ei ole põhjendatud. Kui võrreldes kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtetelega on pangad ja kindlustusasutused määruse kavas asetatud halvemas seisukorda. See selgub, kui võrdleme §§ 2 ja 3 redelite norme. § 2 järgi loetakse kaubanduslike vahetalitajate (osindajate) läbikäiguks nende poolt saadud vastutasude summa kolmekordses suuruses. Krediit- ja kindlustusasutused on samasugused vahetalitajad, nimelt krediidi ja kindlustuse alal, mis pärast ka nende suhtes tuleks tarvitada sama mõõdupuud. Kui me jagame § 2 redelis ette nähtud normid kolmele, saame tunduvalt kõrgemad tulude summad. Säärane kalkulatsioon annab järgnevad arvud: I järku kuuluksid siis krediit- ja kindlustusasutused, mille sissetulekute

summa uletab Kr. 1.333.333, II järku sissetuleku summaga kuni Kr. 1.333.333, III järku sissetuleku summaga kuni Kr. 833.333 jne. § 3 järgi kuuluvad aga I järku juba krediit- ja kindlustusasutused sissetulekute summaga üle Kr. 700.000. Seega on selge, et § 3 redel vajab muutmist. Ettetoodud kaalutlusil paneb koda ette krediit- ja kindlustusasutused liigitada järgnevalt:

Kui asutuse sissetulekute summa ulatub	loetakse asutus kuuluvaks:
kuni Kr. 25.000.—	9. järku
„ 50.000.—	8. „
„ 100.000.—	7. „
„ 200.000.—	6. „
„ 400.000.—	5. „
„ 800.000.—	4. „
„ 1.200.000.—	3. „
„ 1.500.000.—	2. „
üle „ 1.500.000.—	1. „

Määruse kava § 3 p. b järgi võetakse kindlustusasutuste liigitamise aluseks „kõik viimase möödunud aruandeaasta kestel saadud ja saadaolevad sissetulekud kindlustusoperatsioonidest, ning tulud kapitalidest ja varandustest, välja arvatud edasikindlustajailt saadud kahjutasusummad“. Selle sõnastuse järgi otsustades preemiareervi kui ka muud võimalikud tulude ülekanded eelmisest aastast jääksid sissetulekuina arvestamata, sest need ülekanded tulevad eelmiste aruandeaastate kestel saadud sissetulekuist, eelnõu aga räägib õigustatult vaid „viimase möödunud aruandeaasta kestel“ saadud sissetulekuist. Kuid kahjuks ei maini eelnõu sõnagagi edasikindlustuseandjailt saadud n.-n. provisiooni või komisjoni, millest võib järeldada, et eelnõu mõtte järgi põhiärimaksu suuruse kindlakstegemisel tuleksid ka need summad arvestamisele kindlustusasutuste sissetulekuina. Selle seisukohaga ei saa aga koda ühineda. Sest kui põhiärimaksu summa peab olema seda suurem, mida laiaulatuslikum on ettevõtte tegevus, ja kui on otsustatud mõõta teatavat liiki ettevõtete tegevust nende sissetulekute suuruse järgi, siis võib sissetulekuina arvestada ainult niisuguseid summasid, mis tõesti on mõõduandvad ettevõtte tegevuse ulatuse määramisel. Edasikindlustuseandjailt saadud komisjonitasu ei kuulu aga mitte säärase summade hulka, sest kahest kindlustusasutusest ei tarvitse sugugi see olla tingimata üldiselt suurem, mis on saanud edasikindlustuse andjailt rohkem provisiooni. Saadud edasikindlustusprovisiooni summa on suurem sel asutusel, mis on rohkem maksnud preemiaid edasikindlustuseandjaille. Oma arvele jäänud ris-

kidelt võib aga säärase kindlustusasutus osutada väiksemaks kui teine, mil suuremate reservide ja omakapitalide tõttu on võimalik jätta oma arvele rohkem ning mitte nii suurel määral end katta edasikindlustuse labi, kusjuures otsekindlustuste portfelliid võivad neil kahel asutusel olla võrdsed. Seepärast tuleks edasikindlustuseandjailt saadud provisioonid välja jätta põhiärimaksu järkudesse liigitamise aluseks olevate sissetulekute hulgast. See oleks ka järjekindluse pärast tarviline, sest ka läbikäigumaksu seaduse § 9 järgi ei arvata edasikindlustuseandjailt saadud provisioone läbikäigu hulka.

Tugedes etteoodule paneb koda ette anda § 3 p. b-le järgnev redaktsioon:

„b) kindlustusasutuste liigitamise aluseks võetakse viimase möödunud aruandeaasta kestel saadud ja saadaolevad kindlustusmaksud ning tulud kapitalidest ja varandustest.“

Vaadeldes metsatööstusele määratud põhiärimaksu norme leiame, et nende suhe ülestöötava metsa väärtusega võrreldes on väga kõikum.

Näiteks on 2000-kr. langi juures maksukoormatus 6 promilli, 4000-kr. juures 9 promilli, aga 4100-kr. juures 17,5 promilli, 9000-kr. juures 8,9 promilli, 10.000-kr. juures 12 promilli, 11.000-kr. juures 18,2 promilli, 25.000-kr. juures 8 promilli. Juurelisatud diagramm näitab, mis suguste vahedega tuleksid määrata metsalankide hinnad, et saavutada vähemate kõikumistega maksukoormatust.

Hangete võtjaile osutub kavatsatud maksusüsteem väga koormavaks. Järgnev näide olgu selle tõenduseks.

Kehtiva seaduse järele peab ehituste ettevõtja, kel on kuni 200 töölisi, lunastama IV järgu tööstusliku äritunnistuse, hinnaga 150 krooni (100+50 krooni). Kui arvata, et tema ehituse väärtusest kuulub $\frac{1}{4}$ töötasuks ja $\frac{2}{3}$ materjalide peale ning et ta keskmiselt maksab tööliste 4 kr. päevas, töötab aasta läbi, s. t. tegutses umbes 200 tööpäeva, siis on tema hanke kohustuse summa:

$$4 \text{ kr.} \times 200 \times 250 = 200.000 \text{ kr. töötasu, ja} \\ 2 \text{ korda } 200.000 \text{ kr.} = 400.000 \text{ kr. materjalide} \\ \text{hind,} \quad \text{kokku Kr. 600.000.}$$

Nüüd peab ta lunastama 5. järgu äritunnistuse, hinnaga 960 kr., s. o. 6,4 korda kallima. Oletame, et järgmisel aastal samal ehitusmeisteril ei olegi suuremaid ehitustöid, vaid ta peab 3—4 meest selleks, et lõpetada endise aasta hange. Seaduse § 31 „lubatakse“ temale anda välja teise ja järgneva aasta jaoks hinnata äritunnistus. Küsimus on aga, kuidas toimetada siis, kui sama ettevõtja saab kevadekuudel terve

rea 5000-kr. tellimisi. lühikeste vaheaegadega, või kui ta teeb remonttöid, mille väärtuse saab selgeks teha alles järgmisel aastal. Kuidas siin põhiarimaksu arvata, seda määrustest ei nähtu. Igatahes paistab meile, et selle süsteemi alusel tekib rida arusaamatusi ja palju nurinat.

Juhul, kui põhiarimaksu määramisel ikkagi jäädakse hangete hinna juure, soovitaksime ühe-taolisemat koommatust järkudes, sest määruste tabel annab:

Kuni 5.000 kr. koormatuse	2,4 promilli	12. järk
„ 10.000 „ „	3,6 „	11. „
„ 15.000 „ „	4,8 „	10. „
„ 25.000 „ „	4,5 „	9. „
„ 50.000 „ „	4,0 „	8. „
„ 100.000 „ „	3,0 „	7. „
„ 500.000 „ „	1,8 „	6. „
„ 1.000.000 „ „	0,96 „	5. „

Kui aga 10. järgus algaks hanke summa Kr. 20.000.—, 9. järgus — Kr. 35.000.—, 8. järgus — Kr. 60.000.—, oleks koormatus 10.000-kr. — 60.000-kr. hangete juures õiglasem.

Koda paneb ette eelnõu § 6 redigeerida järgmiselt:

„Kaubanduslikud ettevõtted, mis tavaliselt impordivad omal nimel kaupu välismaalt, peavad lunastama vähimalt 7. järgu äritunnistuse.

Erandina eelmise lõike eeskirjadest raamatute ja muude trükitoodete import välismaalt on lubatud 9. järgu äritunnistuse alusel.

Vabamüügiapteekidele on ravimite ja ravimivahendite import oma ettevõtte tarviduseks lubatud äritunnistuse järgust hoolimata.

Eriliseks äriliseks ettevõtteks ei loeta ja eri-

list äritunnistust ei nõuta tööstusettevõtte oma toodete suurmüügi kontorilt, selle asukohast hoolimata, tingimusel, et eraldatud kontoreid ei ole üle ühe.“

Viimase lõike põhjenduseks toome, et uued põhiarimaksu määrad toovad kaasa suuremale ettevõttele märgatava kulude suurenemise. Eriti suureks ja ebaõiglaseks kujuneb uus põhiarimaks siis, kui samale valdajale kuuluv tööstus ja selle müügi kontor on sunnitud võtma kumbki eraldi kõrgema järgu äritunnistused. Ebaõiglane on see selles mõttes, et ettevõtte, mille kontor soodsama tööstuse asukoha tõttu asub tööstusasunduse piirides, ei tarvitse võtta kaht äritunnistust, kui kontor teostab ainult oma toodete suurmüüki. Kuigi küsimus kehtiva seaduse järgi samuti on lahendatud kui uue seaduse kavas, on ta kava järgi hoopis teravam põhiarimaksu määra suurenemise tõttu.

Eelnõu § 7 soovitat koda redigeerida järgmiselt:

„§ 7. Kaubanduslikud ettevõtted, mis peamiselt müüvad kaupu jällemüüjaile või partiid tööstusettevõttele, peavad lunastama vähimalt 8. järgu äritunnistuse.

Kaupade sissevedu ümberpakkimiseks ja müügiks ümberpakitud nõuab § 6 esimeses lõikes ettenähtud järgu äritunnistust.“

Lõppeks märgib Kaubandus-tööstuskoda, et tema suur- ja keskkaubanduse sektsioon asub endiselt sel seisukohal, et ärimaksu võtmise süsteem üldse tuleks põhjalikult muuta ja ärimakse võtta äride läbikäikudelt, ühiseil alusel kõigi ettevõtete kohta, hoolimata nende juriidilisest struktuurist.

Maksustamise küsimusi

Läbikäik oma toodete müügist oma müügiäitise kaudu kuulub läbikäigumaksule 0,15% määras.

(Riigikohtu Admin.-osak. otsus 5./26. oktoobrist 1937. a. nr. 314—II—1937.)

Riigikohus leiab, et Maksudevalitsuse direktori kaebus tuleb tagajärjeta jätta. On õige, et Läbikäigumaksu seaduse (RT nr. 35 — 1935. a.) § 2 ja selle määruse (RT nr. 30 — 1935. a.) § 3 eeskirjad käivad läbikäigusummade kindlaksmääramise kohta ja et maksumäärade kohaldamise kohta annavad eeskirju Äriettevõttele võetava ajutise läbikäigumaksu seaduse (RT 25 — 1935. a. ja 66 — 1935. a.) § 9 ja 10 ning selle määruse (RT nr. 30 — 1935. a. ja 98 — 1935. a.) §§ 4, 5 ja 12, nagu seda väidab oma kaebuses maksude-

valitsuse direktor. Kuid see asjaolu ei õigusta väitmist, et aruandvate ettevõtete müügiäitiste läbikäiku sama ettevõtte tööstuskäitise toodete müügist tuleb maksustada 0,5% sellest läbikäigust, mitte aga 0,15%, kui sisemaa tootjalt ostetud kauba müügi pealt. Majandusministri määrus äriettevõttele võetava ajutise läbikäigumaksu seaduse elluviimiseks ja teostamiseks (RT nr. 30 — 1935. a.) § 3 eeskirjadest nähtub, et aruandvate ettevõtete tööstuskäitiste läbikäik oma toodete müügist oma müügiäitise kaudu arvutatakse nende toodete hinna alusel jällemüüjatele. Sellest nähtub, et tooted, mis antakse müüjale oma tööstustest oma müügiäitistesse, loetakse müüduks müügiäitistele ka ajutise läbikäigumaksu seaduse elluviimiseks ja teos-

tamiseks antud määruse kohaselt ja mitte ainult Ärim. sead. eeskirjade järgi. Seepärast müügi-
käitise läbikäigu pealt maksu väljaarvestamisel
tuleb müügi-
käitise läbikäigu osalt, mis on saavuta-
tud oma tööstuse toodete müügist, tarvitajatele
kohaldada 0,15% norm, millele aga 0,5%, nagu
arvab maksuvalitsuse direktor, kuna need toot-
ed tuleb lugeda ostetuks sisemaa tootjalt, eel-
tähendatud määruse § 3 eeskirju silmas pidades,
sest need on tööstuses juba arvestatud müüduna
ja vastavalt sellele maksustatud läbikäigumak-
suga.

Neil põhjusil leiab Riigikohus, et Maksupea-
komitee otsus on õige ja puudub alus selle tühi-
stamiseks.

Seepärast Riigikohus otsustab Maksuvalit-
suse direktori kaebuse jätta tagajärjeta.

Analoogiline otsus tehti Riigikohtu Administ-
ratiivosakonna poolt tarvitajateühingu „Oma“
kaebeasjas, milles ka Maksuvalitsuse direktori
kaebus otsustati tagajärjeta jätta.

**Ka vastulause puhul näidatud võla protsente võib
tulu maksustamisel arvesse võtta, kuigi need prot-
sendid deklaratsioonis polnud märgitud.**

(Riigikohtu Administratiiv-osakonna otsus
nr. 254 --II--1937.)

Asjakäik oli järgmine:

Riigikohtule antud kaebuses palus Maksuvalit-
suse direktor Maksupeakomitee otsuse tühi-
stada, seletades, et: 1) maksukohuslase poolt tulu-
teadaandes näitamata võlaprotsente ja kulusid ei

saa tulust maha arvata; 2) vastulause ei ole
täiendav järk maksustamisele, vaid vastulause
esitamisega algab maksuprotsess.

Asja arutanud ja prokuröri arvamise kuula-
nud, Riigikohus leiab: MKS § 60 põhjal ei ole
tuluteadaanne ainsaks aluseks tulumaksu määra-
misel, vaid peale tuluteadaande on selleks aluseks
ka maksuinspektori poolt kogutud andmed ja muu
hulgas ka niisugused andmed, mis kõnelevad mak-
sukohuslase kasuks. Tulum. sead. § 41 põhjal
esitatud tuluteadaanne on maksniku seisukohalt
küll põhjapaneva tähtsusega selles mõttes, et kui
maksukohuslane ei ole tuluteadaandes tema ka-
suks kõnelevaid asjaolusid teatanud, siis ei ole
ju temal alust vaielda maksustamise otsuse vastu,
kus neid asjaolusid ei ole arvestatud. Kuid Tu-
lum. sead. § 41 ja MKS § 60 ei keela tulumaksus-
tamise asutustel ka omal algatusel arvesse võtta
maksniku kasuks kõnelevaid asjaolusid, eriti kui
nad leiavad, et need asjaolud on jäänud teada-
andes esile toomata mõnesuguse eksituse tõttu.
Käesoleval juhtumil ei vaielda selle vastu, et
maksukohuslane on võlgade pealt protsente tulu-
summast mahaarvatud ulatuses tasunud ja et
tasutud protsendid Tulum. sead. § 19 põhjal üldi-
sest tulum summast võisid mahaarvamisele kuuluda.
Kuna tasutud protsentide mahaarvamisi oli tao-
telud ka juba vastulauses, siis MSK § 60 ja 75
põhjal ei saa lugeda seadusevastaseks Maksu-
peakomitee otsust tasutud võlaprotsentide maha-
arvamise kohta maksniku üldisest tulum summast.

Ettetoodud põhjustel Riigikohus otsustas Mak-
suvalitsuse direktori kaebuse jätta tagajärjeta.

Koloniaalkaupade pakkumine

Kokkuvõte A. Mändvere loengust äriteenijate kursustel

Koloniaalkaubandus erineb teistest kauban-
dusharudest selle poolest, et siin toimub müük
palju kiiremini kui teiste kaupade alal.

Koloniaalkaubanduses ostja, astudes kauplusse,
väljendab kohe oma soovi ostu suhtes. Tal on
juba enne kauplusse astumist kindel tahe osta,
mõnikord ta vaid kahtleb veel kauba kvaliteedis,
vastavalt kauba hinnale ja oma ostuvõimele. Kui
ostja soovib suhkrut, kohvi, teed — siis ena-
masti, võiks ütelda — peagu alati, ostab ta seda,
jättes ostu tegemata vaid sel juhul, kui kaup osu-
tub alaväärtuslikuks või hind näib talle millegi-
pärast vastuvõtmatu.

On olemas terve rida sääraseid standardkaupu,
kus ostja mõtlematult ja kõhklemata nimetab
soovitava kauba ja ostab selle ära. Kui ostja
klüüb karbi paberosse teatavat sorti ja saab ka
selle, siis ei mõtle ta enam sugugi ostule, ei küsi

ka hinda, sest hind on talle juba teada, vaid võtab
kassa-tšeki, maksab raha, ja tehing ongi soori-
tatud.

Koloniaalkaubanduses peab müüja tundma
kaupa, mida ta pakub, peab olema suuteline sel-
gitama ostjale kõiki kauba väärtusi ning tõstma
välja kauba eriomadusi.

Kui näiteks ostja soovib osta kohvi, siis müüja
peab suutma seletada, mis vahe on Rio, Santose,
Guatemala jne. kohvisortide vahel — üks on
kange, teine aromaatsne jne., ning kuidas neid
sorte segades saab head kohvi.

See on kerge siis, kui kaupmehed ja äritee-
nijad teavad, millisest toorainest kaubad on val-
mistatud, kust on toorained pärit, missugune on
nende valmistusviis ning milline on kauba väärtus.

Müüja peab olema suuteline ostjale selgitama,

1900
LIVONIA
ÖLUT
 PILSEN
 EKSPORT-PILSEN
 TARTU MUST

EESTI PUNANE RIST

Niguliste 12,
Tallinn

Ambulatoorium. Telefon 431-60.
Vastuvõtt kella 10—14 ja
17—19.30-ni kõigil erialadel

Masseerimise ja elektriraviasutus.
Telef. 429-67. Vastuvõtt
kella 8—20-ni.

Käsi- ja elektrimassaaž, diatermia,
neljarakuvann. Haapsalu tervismuda,
ühendatud elektriraviga, lühilaineravi,
K u u m a õ h u v a n n i d.

K Ö R G U S P Ä I K E.

SINGER
 OMBLUS
 SINGER
 MASINAD
*Kvaliteedilt
vanaema-aegne —
ehitusdiisilt
ülimoodne on*
SINGER
*õmblusmasin.
Seda tõendab
kogu maailm!*
 M

Soovitame värvirohkes valikus

k ä s i t ö ö- ja

kudumislõngu,

kõiksugu

p u d u k a u p u

jne.

Sch. Bakšt & Pojad

Tartu, Poe 3

Soodsaim sisseostukoht
kaupmeestele

milles on kauba hinna ja vaartuse vahe. Kunagi ei tohi tarvitada sõnu „parem“, „halvem“. Need valjendused ei määritle kuidagi kauba kvaliteeti. Müüja peab oskama selgitada tarvitajale kauba tarvitamisviise ning selgitada, missugune kaup milliseks otstarbeks määratud ja milleks teda tarvitada tuleb.

Müüja peab teadma, kui palju on pakendis kaupa, missugused on kauba hoiutingimused, et hoida ära selle rikkumist. Müüja, kes kaupa põhjalikult tunneb, äratub ostjas usaldust.

Sellest on vähe, kui õpitakse koolis kaubatundmist, tegelik elu nõuab nii teoreetilisi kui ka praktilisi teadmisi. Alatasa ilmub turule uusi kaupu, nende tundmaõppimiseks on vaja end täiendada. Teadmisi omandatakse nii vanemalt kaasteenijalt igapäevases töös kui ka tarvita-jailt.

Kaupu koloniaalkaupluses kui ka laos tuleb hoida sääraselt, et nende alalhoidmise ja värs-kuse eest oleks eriti hoolitsitud. Peatingimuseks on värske ja puhas õhk kaupluseruumis. Tempe-ratuur ei tohi tõusta üle 15° C, toiduainetekaup-lustes aga mitte üle 12° C. Igas kaupluses olgu temperatuuri kontrollimiseks termomeeter. Kuiv õhk kuivatab paljusid kaupu, vähendades nende kaalu; niiske õhk aga võimaldab hallituse tekki-mist, mis jällegi rikub kaupa.

Seepärast on kauplustes vajaline osutada tar-vilist tähelepanu õhuvahetusele. Eriti on see tähtis koloniaal- ja toiduainetekauplustes, kus müüakse väga mitmesuguseid kaupu, mis levita-vad erisuguseid lõhnu. Tuulutamata ruumis tekib kopitanud ja lõhnadest rikutud õhk, mis on kah-julik paljudele maitse- ja toiduainetele.

Ostjad eelistavad sääraseid kauplusi, kus õhk on puhas ja värske, pealegi on see tähtis müüja-tele, kes viibivad kaupluseruumis kogu päev. Õhu-vahetust ja õhupuhastust saab korraldada kaup-lustes ventilaatorite kaudu. Akende ja uste kaudu tuulutamine ei ole soovitatav, sest nii võivad suvel kärbsed ruumi pääseda ning talvel rõskus, mis tihti pole kaupadele kasulik.

Kaupade värskus oleneb temperatuurist, val-gusest, puhtusest ja parajast õhuniiskusest, neid asjaolusid tuleb alati silmas pidada.

Enamik kaupu vajab hoiukohaks kuivavõitu, õhurikast ja jahedat ruumi, eriti toiduained. Kus viimaseid on suuremal hulgal tagavaraks, seal on nende jaoks vaja erilist külma ruumi või vas-tavat keldrit.

Niiskuse tagajärjel kaubad kopituvad, vetti-vad ja hallituvad.

Kaubad rikuvad üksteist lõhnaga ja kokku-putumisel ka keemiliselt. Toidu- ja maitse-

ained on eriti kerged võõrast lõhna külge võtma. Ses mõttes kardetavaiks kaupadeks, mis teistele võivad kahjulikult mõjuda, on petrooleum, vank-rimääre, saapamääre, õlid, nahk, tubakakaup, hčeringad, silgud jne.

• Puhtuse nõudeid tuleb teravalt silmas pidada. Seepärast on vaja aeg-ajalt ette võtta kaupluse ja ladude ning seal asetsevate tünne, riulite, kastide, laegaste jne. puhastamist.

Tünnidesse, kastidesse, purkidesse ja laegas-tesse võib uut kaupa lisada ainult siis, kui vana kaup on võetud välja ja nõud on hoolikalt puhas-tatud.

Iga kauba juures on tähtis teada, kuidas sel-lega käituda, et vältida selle rikkumist ja kauba väärtuse kahanemist.

Mida peab koloniaalkauba müüja veel tead-ma, on see, et kaubad seistes kahanevad.

Kaubad kahanevad kuivamisest, pudenenisest, sulamisest, auramisest, taarasse imbumisest, rik-nemisest, kaalumise ja müüjate eksimisest. Müüjal on aga tähtis teada iga kauba kohta tema kahanemise protsent, et arvestused oleksid õiged.

Kuivamise tagajärjel kahanevad kaubad järg-nevalt:

oajahu	2,6%
tatrajahu	1,5%
või	1,0—3,4%
hersed	1,5%
hernejahu	1,5%
põlluoad	1,3%
loomarasv	2,6%
ploomirasv	1,7%
vorst	5,0%
kuivatatud kapsas	3,2%
odrakruubid	1,6—2,4%
tangud	1,8%
herkulo	1,1%
kohvisegu, pakkimata	1,7%
kartulisupi-pulber	1,5%
Emmentali juust	3,6%
kõva juust	3,0%
Limburgi juust	3,7%
linnasekohv	1,0%
taimevõi	3,7%
marmelaad	1,5—2,2%
piimapulber	1,8%
pärm	3,0%
jahvatatud pipar	0,7%
riis	1,2%
riisijahu	1,5%
rosinad	2,0%
saago	1,5%
hapukapsas	2,3%
šokolaadipulber	1,5%

supipulber	1,0%
sooda	0,3%
söögiõli	1,3%
tee	2,3%
kruubid	0,9%
nisujahu	1,8%
sibulad	1,4%
suhkur	0,3—0,5%
biskviit, makaronid, nuud- lid	0,2%
pähklid	2,0%

Loomulikult ülalloeletud arvud ei ole maks-
vad iga äri kohta, vaid igaüks peab neid oma
ettevõttes kontrollima ja kahanemisprotsendi
ise kindlaks tegema.

Pealeselle on veel teisigi kaotusi — kaotus-
sed, mis tekivad pakkimise teel, tolmukaotused,
vargusekaotused, jääned ja rikkiläänud kaupade
kaotused.

Allpool märgime lühidalt üksikuid kaubakao-
tuste liike:

Kadu jäänete kaudu:

õunad	0,25%
heeringad	1,2%
kartulid	1,0%
juust	2,2—2,6%
söögiõli	4,0%
tee	1,0%
jahukaubad	1,0—1,1%

Kaod pakkimise või kaalumise juures on tihti-
peale õige suured ja neid tuleks arvestada järg-
nevalt:

õunad	0,5%
oajahu	0,25%
tatrajahu	0,5%
või	0,2%
herned	1,25%
hernejahu	3,0%
heeringad	4,5%
loomarasv	1,7%
ploomirasv	2,3%
tangud	0,25%
juust (Emmentali)	2,3%
pehme juust	1,5%
Limburgi juust	3,7%
linnasekohv	2,0%
marmelaad	4,0%
piimapulber	1,9%
pipar, jahvatatud	0,4%
keedis	12,0%
riis	0,8%
riisijahu	0,6%
hapukapsas	1,8%
siirup	3,0%

söögiõli	0,5—1,6%
tee	1,0%
jahukaubad	0,4—1,5%
nisukruubid	0,4%
nisujahu	1,5—2,2%
suhkur, peen	1,0%
„ tükkides	5,0%

Kaalukaod tekivad eriti väikemüügi juures.
Ka need kaod tulevad kontrollimise teel teha
kindlaks.

Toon siinkohal ühe näite selle tõenduseks, et
kaalukaod on müügi juures küllaltki tähtsad.

Või maksab näit. sisseostu juures Kr. 2.00 kg,
ostja soovib osta 100 grammi, arvab, et kui välja-
müügi hind on Kr. 2.10, siis peaks 100 grammi
väljamüügi hind olema Kr. 0.21. Teie aga müüte
võid 100 grammi viisi 22 senti eest. Ostjal tekib
kohe küsimus, miks on siin kaup 1 sent kallim.
Seletus on väga lihtne. Kui teie müüte võid 100
grammi viisi, siis 100 grammi kaalumisel ei saa
te kunagi täpselt kaaluda 100 grammi, vaid kogu
kaalumise tabel näitab vähemalt mõni gramm
rohkem, mis teeb välja kuni 1 sent kadu, ja loo-
mulikult on ostja 1 senti võrra võid rohkem saa-
nud, mida tuleb ka arvestada.

Kaalukaod väikemüügil:

õunad	4,62%
oajahu	7,87%
tatrajahu	2,61%
või	8,92 9,74%
herned	2,65%
hernejahu	1,80%
põlluoad	2,16%

kalakaubad:

heeringad	7,18%
---------------------	-------

lihakaubad:

loomarasv	10,43%
ploomirasv	7,55 14,47%
vorst	12,0%

juurvili:

juurviljamahl	9,52%
želatiin	0,99%
kuivatatud kapsas	14,50%
odrakruubid	0,6—0,71%
tangud	1,86%
herkulo	1,79%
mesi	2,32%
kohvisegu	3,4—3,47%
kartulid	0,37%
kartulisupi-pulber	3,0%
juust (Emmentali)	20,37%
juust, pehme	20,35%
Limburgi juust	4,99%
maisijahu	0,8%
linnasekohv	2,12%

taimevõi	6,55—8,99%
pärm	3,96%
ploomikeedis	7,32%
riis	1,36%
saago	3,6 %
siirup	2,45%
söögiõli	5,86%
tainakaubad	4,27%
nisujahu	1,4—1,55%
peensuhkur	0,80%
tükksuhkur	6,26%
kuivikud	6,26%

Kaalukaotusi tuleb igal kaupmehel oma äris kontrollida ning need kindlaks teha.

K ä i t u m i n e o s t j a s k o n n a g a .

Võistlusvõtted on peamine faktor, mis ostjat uhte või teise ärisse toob. Omavahelisel võistlusel tuleb aga tarvitada ausaid võistlusmeetodeid, see annab pikapeale tulemusi.

Äris müügil olevaid saadusi tuleb silmapaistvalt esile tõsta, see meelkitab ostusid tegema. Samuti on tähtis, et omanik leiaks abinõu ja võimaluse oma kaupa ostjale tutvustada, eriti veel põhjade eel.

On väga tähtis, et äriomanik juhtumil, kui teda vajatakse, oleks isiklikult kohal. Ostja nõuab viisakat käitumist ja temast oleneb täiesti, kas ta ostab siit või mõnest teisest ärist. Ostja näeb hea meelega, kui müüja kiiresti tema soovi täpab ning teda ruttu teenib. Ostja peab tunda, et müüja soovib tema külastamist.

Koloniaalkaubandust puhtal kujul on meil Eestis vähe. Meil on olemas n.-n. koloniaalkauplused, kus müüakse koloniaalkaupi, samuti ka toiduaineid. Pealeselle on meil n.-n. toiduainete-kauplused, kus müüakse ka koloniaalkaupi. Seepärast ei saa meil juttu olla koloniaalkaupade pakkumisest puhtal kujul.

Nagu teada, toimub meil kauplemine koloniaalkaubanduses kõigis ärides ühel ja samal viisil ja samadel põhimõtetel — teenida ostjaid, näidates ja pakkudes neile kaupu.

Teistes riikides on koloniaalkaubandus enam spetsialiseeritud ja sellest olenevalt mitmeid liike kauplusi, kus kaubeldakse ainult ühe liigi koloniaalkaupadega, nagu tee, kohv, maiustused jne.

Enamasti sõltub see ärimehc oskusest mitte ainult hästi käituda oma ostjatega, vaid samuti pidada head vahekorda ka kaubamuretsejatega, kreditoriga, äriteenijaga ja konkurendiga.

Teadmised ja kogemused otsustavad kaupmehe edu äris ning seltskonnas.

Loomulik anne on üks kaubanduse tugesisid. Igaüks, kes elus tahab midagi saavutada, peab

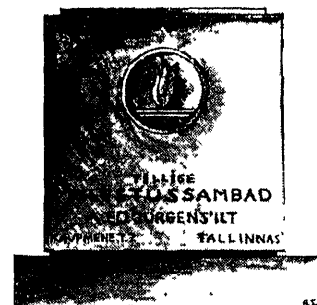
oma vigu katsuma parandada ning õppima oma vigadest. See on eriti tähtis kaupmehele.

Sageli juhtub, eriti naisostjatega, et nad ärisse astudes ei tea tapselt, mida nad soovivad osta, tihti peale just koloniaalkaupade alal. Nähes nii palju kaupu muutuvad nad ebakindlaks, mitte teades, mida tuleks valida. Siin peab müüja ostjale appi tulema ning aitama talle midagi välja valida. Loomulikult tahab siin ostja paremat kaupa võimalikult odavasti osta. Müüja peab siin otsustama ostja maksuvõime üle ning vastavalt maksuvõimele ka kaupa pakkuma. Käitumisoskus on väikemüügi eluküsimus. Enne kõike tuleb kinni pidada täpsusest, sellega võidetakse palju.

Peab alati olema lahke ja vastutulelik ning end hästi valitsema. Peab ostjale iga väiksemagi sisseostu eest olema tänulik, kuigi sellest suurt kasu ei ole. Tihti peale kannatab kaupmees ostjate ebaviisakuse ja harimatuse all, kuid müüja ei tohi kunagi ostjatega vaielda, olgugi müüjal õigus, kui ta hakkab vaidlema, siis kaotab ta ostja. Sageli võib ärides näha, et ostjaskond puudutab väljapandud saadusi, mida ei tohiks teha. Siin tuleb äärmiselt korrektselt ostja tähelepanu juhtida sellele, et saadusi ei tohi käega puudutada, kuna seda keelab vastav sundmäärus. Väga hästi mõjub ka, kui vastavad keeluplakatid üles pannakse ning ostjate tähelepanu viisakalt juhitakse sellele, et saadused ei ole puudutatavad.

Kokku võttes toon 15 tähtsast nõuet müüjale koloniaalkaupade pakkumise alal:

1. Ole alati viisakas, täpne ja usaldatav.
2. Teeni ostjaid, ka kõige lihtsamaid, alati viisakalt ja vastutulelikult, ära ole kunagi peale-tükkiv.
3. Iga ostja on ärile kasulik.
4. Ole huvitatud kauba kvaliteedist ja valmistamisviisidest. Anna ostjale õigeid teateid. Hõia oma osakond alati korras, et ei oleks tarvidust otsida, kus kaup asetseb. Hõia tšekiraamat

ja pliats alati samal kohal, et nad oleksid kaepärast.

5. Ära lase ostjat märgata, et sinu lõunaag on lähenemas.

6. Ära sinata oma kaasteenijaid ostja juuresolekul. Ole viisakas kaasametniku vastu.

7. Pööra tähelepanu oma riietusele ja pesule, pane eriti rõhku kätele ja küüntele, sest need paistavad ostjale kõige rohkem silma.

8. Ära räägi täie suuga ja üldse ära söö äriruumis.

9. Ole ettevaatlik kauba väljaandmisel ja pea silmas, et ostja oleks kauba eest tasunud.

10. Ära laida oma konkurenti ostja juuresolekul.

11. Raagi alati tõtt, ja kui sa kindel ei ole kauba omadustes, siis küsi ärijuhilt või vanemalt kaasteenijalt.

12. Ära näita, et sul ei ole tööd, tööd leiab äris alati.

13. Hoi äri saladusi, mis kuuled — hoi endale.

14. Äri ning oma nimi pea alati aus; ole püüdlik.

15. Tarvita juhust edasiõppimiseks ning loe raamatuid, mis sulle ja su tööle kasu toovad, sest teadmistega jõuad kaugemale kui teised.

Eesti kaubalaevad välismaale remonti

Nagu selgub, ei suuda Riigi Sadamatehased k. a. talviseks ja kevadiseks laevade remondi hooajaks anda mingisuguseid tähtaegu laevade remontideks, samuti kindlustada remontitööde kiirust, mispärast Eesti kaubalaevad on sunnitud remontitööd andma paljudel juhtudel välismaale. Sellaselt on lühikese aja jooksul juba kolme laeva remont antud välismaale.

Kuna peale Sadamatehaste eritööde, millistel aladel need tehased on tegelikult monopoli seisukorras (dokkimine ja rauatööd laeva kere alal), laevades on rohkesti ka teisi töid, nagu kloppimine ja värvimine, masinaremont, elektritööd, puutööd jne., millistel aladel on väljaspool küllaldaselt töökodasid ja remontijaid, siis laevu välismaal remontides kaob ka nende tööde läbiviimise võimalus kodumaal. Viimaste tööde tasu teeb aga

umbes 50% kogu remondi hinnast. Tööde minek välismaale tähendab suurte valuutasummade kulutamist, mis oleksid muidu jäänud kodumaale.

Kuna sellega läheb Eestile kaduma hulk tööd, selle hulgas ka aladel, kus talvekuudel on rohkesti töötava inimesi (töötava meremehed), siis oleks küll soovitatav leida abinõusid, et Riigi Sadamatehased suurendaksid kaubalaevade remonteerimise võimalusi.

Reedel, 18. veebruaril, käisid Kaubandus-tööstuskoja esindajad teedeministri jutul ning esitasid vastava märgukirja ministrile, paludes astuda samme, et kaubalaevade remondi hooajal, veebruarist maini, loodaks võimalus töid teha Eestis. Minister lubas võtta küsimuse tõsiselt kaalumisele.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Soome firma Indias võtab enda peale Eesti kaupade levitamise.

Firma „Finnish Trade Agency R. A. Ecklund“, 21, Old Court House Street, Calcutta, India, teatab Kaubandus-tööstuskojale, et ta on valmis enda peale võtma Eesti kaupade levitamist Indias ja igasuguseid teateid andma müügi võimaluste kohta nii seal kui ka Indiast väljaveetavate kaupade ja ostuvõimaluste kohta. Müügi võimalusi Indias oleks järgmistele kaupadele: vineer, paber, konservid, singid, kartulid jne. Indiast võiks osta: džuuti igasugusel kujul (toorelt, kangas, kottides, lõngadena), maapähk-

litest õlikooke, würtse, puuvilla, villa, mineraale, kalleid puusorte jne.

Eksportitava kauba hinnad tuleks teatada Inglise valuutas, cif Karachi, Bombay, Madras või Calcutta.

Kirjavahetus võib toimuda soome või inglise keeles.

Mõningaid arve senistest Leipzigi messidest.

Külastajate arv Balti riikidest on kasvanud.

Võrreldes 1933. a. Leipzigi messi andmeid 1937. a. andmetega selgub, et välismaa külastajate arv on 107.000 pealt tõusnud 263.000 peale

ja välismaa ostjate arv 15.500 pealt 32.000 peale. Samal ajal on välismaa eksponentide arv tõusnud 6.400 pealt 8.900 peale ja näituse pindala — 110.000 rtm pealt 156.000 rtm-le.

Äriliste külastajate arv Balti riikidest on samuli kasvanud aast-aastalt, mida näitab alljärgnev tabel:

	1934	1935	1936
Eesti	31	34	49
Soome	22	32	41
Läti	47	59	72
Leedu	38	37	42

	1935	1936	1937
Eesti	97	92	198
Soome	161	194	314
Läti	186	216	233
Leedu	67	28	96

Ettevalmistused tänavuaastaseks Leipzigi messiks pakuvad optimistlikku pilti.

Mustrimessi 23 hiiglahoonet võimaldab avarat ruumi tarbekaupade väljapanekuile.

Üle 5000 masina on käigus, alates väiksematest käsitööstuse ratsionaliseerimiseks tarvitusele võetud masinatest ja lõpetades võimsate tööstuste suurmasinatega.

Äride regîster

jaanuarikuu teisel poolel.

Registreeritud muudatused (järg.):

71. Leopold Piru'i liha- ja vorstikaupluse asukohaks Võru, Uus linna osa, kus avanud veel vorstitööstuse.
72. Ed. Poola Tallinnas, Laulupeo 22 asuva ettevõtte ärialaks: „autotransportäri ja autoremonttöökoda“, endise „transportäri“ asemel.
73. Jaan Preis'i perekonnanimeks „Prees“ ning tema Seliste v., Liu k. asuva segakaupluse firmaks „Jaan Prees“.
74. Edmund Prommer'i sinepi- ja sinepiõlitööstuse asukohaks Tallinn, Tehnika 27 (enne Jõe 14), agentuurkontori Tallinn, Pikk 36—8 lõpetanud.
75. Ernst Pärnsoo toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, Kõie 8 (enne Pärnu 108).
76. Pärnu Linatööstuse A/S, Pärnu, Rääma 38, juhatus liige Hans Mikk surma läbi lahkunud, juhatus liimiks valitud Anu Mikk.
77. Põhja Kindlustusaktsiaselts, Tallinn, Pärnu mnt. 10, juhatus liige ja asjaajaja-direktor Eduard Kubarsepp lahkunud, majandusministri otsusega juhatuses tagandatud Gerhard Reuss (ühtlasi ka asjaajaja-direktori kohalt) ja August Kitzberg. Majandusministri sama otsusega on määratud juhatus liimiks Villem Daniel, Valdemar Simsivart ja Aleksis Orav, viimane ühtlasi asjaajajaks-direktoriks. Alfred Kivi, Hans Köhler'i, Friedrich Niggol'i, Roland Sewigh'i ja Hermann Verner'i prokuura kustunud.
78. Jaan Redlich jätkab äritegevust, avades Luiste v. lausaagimise tööstuse.
79. Eduard Reinas avanud Erra v., Kiviõlis veel toornahkade ostu-müügi äri, varem registreeritud toiduainetekiost ühes bensiinimüügiga.
80. King & Rosenberg, Tallinn, Kullasepa 14, täisühingu leping muudetud, täisühingusse täisosanikuna juure tulnud Johannes Roger, ühingu osakapital suurenenud Kr. 4000-ni.
81. Johannes Ruusmann jätkab metsatööstuse alal tegevust Talli v.
82. Ervin Saksen'i veevärgisiseseadete- ja lukusepatööstuse asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 35 (enne Lembitu 27).

Tallinn, Maakri 23 (307-07)
Raekoja pl. 13 (429-28)

BIRK'i värvimistööstus, apretuur, keemiline puhastus

Om. Karl H. Dethloff

TÄHELEPANU!

Apretuuri osakond on kõige uuemate masinatega peensusteni moderniseeritud ja tellimised täidetakse asjatundlikult, kiiresti ja odavasti.

Spetsiaalne villa ja villaste riiete värvimine ja valmis-töötamine.

83. T/Üh. V. Saukas ja Ko riidevärvimise-tööstus „Ekstra“, Tartu, Raekoja 33, täisühingu leping muudetud, täisosanikud Valentin Saukas ja Paula Hermann lahkunud, täisosanikkudena juure tulnud Aleksander Ambo ja Oskar Hermann, firma muudetud järgmiseks: T/Ü Riidevärvimisetööstus „Ekstra“ om. O. Hermann ja Ko, ettevõtte asukohaks Tartu, Narva 33.
84. Šenker & Ko, Tallinn, Rataskaevu 22, Maximilian Segerkrantz'i prokuura kustunud.
85. Jaan Siiman jätkab Viljandi v. asuva vesiveski tegevust.
86. Arnold Sirk jätkab äritegevust, avades Tartus, Fortuna 11 toiduainetekaupluse.
87. Albert Sopp, kes pidas Nõmmes, Pärnu mnt. 131 kootud asjade ja pudukauplust, surnud ning ettevõtte tegevust jätkab lesk Mia Sopp firma all „M. Sopp“.
88. Vidrik Särg avanud veovooriäri Tartus, Narva 126, varem registreeritud betoonitööstust peab edasi.
89. Tallinna Ühine Ekspresside Selts, Tallinn, Raekoja 3—6, lahkunud juhatuse liige Anton Vagur, juhatuse liikmeks valitud Rudolf Müil.
90. U/Ü „Maja“ Joh. Tallo & Ko, lõpetanud raadio- ja fotoäri Tartus, Suurturg 3, peab edasi Tartus, Riia 49 chitusmaterjali-, vesi varustuse-, elektri-, värvi-, foto- ja raadiokauplust.
91. O. Tamberg, Tallinn, Lai 5, Eduard Clever'i prokuura kustunud, kollektiiv-prokuura antud Harriet Vehm'ile.
92. Marie Tammerik'u toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Turu 10 (enne Rüütli 18).
93. Arnold Tammi'ku maalritööstuse asukohaks Tallinn, Nurme 5—1 (enne Sakala 40—4).
94. Käsmu Laeva-omanikud O. Tiedeman & Ko, Tallinn, Vabadusväljak 10, täisosanik Anton Altenbrun lahkunud, täisühingusse täisosanikkudena juure tulnud Karl-Gustav Kristenbrun ja Harry Pahlberg, ühingu osakapital on Kr. 3000.—.
95. Villem Tikk jätkab äritegevust, avades Tallinn, V. Posti 8—6 jalanõude paranduse tööstuse firma all: Jalanõude parandustööstus „Terastald“ V. Tikk.
96. Anna Tillman jätkab äritegevust, avades Vastse-Kuuste v. talurahvatartvete kaupluse.
97. A. J. Trankmann & Ko, Tallinn, Pärnu mnt. 6, usaldusühing lõpetatud, ettevõtte tegevust jätkab täisühing, kus täisosanikkudeks on Emilie Trankmann ja Dagmar Rank, ühingu osakapital Kr. 10.000.—, prokuristideks on Leopold Grünberg ja Richard Rank.
98. Gustav Tuul jätkab äritegevust toiduainetekaupluse alal Petseris, Aia 8.
99. Bedrich Urban'i, Tallinnas, Tatari 1 asuva tehnikabüroo (tööstustartvete kauplemine) tegevust jätkab usaldusühing, kus täisosanikuks on Bedrich Urban, firma all „Tehn. Büroo Ins. B. Urban & Ko“, ühingu osakapitaliks on Kr. 6.000.— ja firma prokuristik Gustav Rosin.
100. Kustas Verber lõpetanud leivatööstuse Tallinn, Liivalaia 42; varem registreeritud toiduainetekauplust Tallinn, V. Ameerika 28 peab edasi.
101. Hermann Vesterblom jätkab äritegevust, avades toiduainete ja piimakaupluse Tallinn, Viidemann'i 1.
102. Voldemar Videvik jätkab äritegevust, avades Rakveres, Turuplats 3 jahuveski.
103. Hendrik Viljak avanud Paadremaa vald saeveski juures veel jahuveski.
104. August Võigas jätkab äritegevust, avades Abja v., Paluoja alevikus, Pärnu mnt. 20 mütsi- ja riidekaupluse firma all: „A. Võigas“.
105. Ernst Öunamägi jätkab äritegevust, avades Kõnnu v., Kolga k. jahu- ja saeveski firma all „Kotka jahu- ja saeveski E. Öunamägi“.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Kalasuitsetamine M. Allas, Tallinn, Kotsebue 5.
2. Puuhoov „Oday-kute“ F. Althoff, Tallinn, Liivalaia 85.
3. Muusikariistadeäri „Akord“ Ant (end. muusikariistadeäri „Akord“ Ant & Veirid), Tallinn, Pärnu mnt. 28.
4. J. Arnieste, Viljandi, Tartu 67, toiduainetekauplus.
5. Pavel Belikov, Tallinn, Niguliste 10, kodused lõmad.
6. H. Bell, Petseri, Turuplats 3, valmisriiete ja pudukauplus.
7. Anna Bruus, Tallinn, Lennuki 20, toiduainetekauplus.
8. Aleksander Eerik, Roela v., Padasi k., se gakauplus.
9. Jaan Elango, Suislepa v., Roosila, talu rahvatartvete kauplus.
10. E. Elbrecht, Viljandi, Sakala pst. 16, toiduainetekauplus.
11. Marie Elias, Keila raudteejaam, einelaud.
12. Kullasepatöökoda Erlang, Tallinn, Narva mnt. 17, kullasepäiri ja tööstus, ärip. Marie Erlang.
13. E. Ermann, Tallinn, Vilmsi 20, toiduainetekauplus.
14. M. Goldmann, Tallinn, S. Tartu 67 2, saapapealsetetööstus.
15. H. Goldov, Tartu Soola 1, küttepuude müük.
16. Benjamin Gordin, Pärnu, Pühavaimu 2, tekstiiltööstus.
17. G. Grand, Viljandi, Tartu 36, toiduainete kauplus.
18. Edith Grünberg, Tallinn, Laulupeo 11, toiduainetekauplus.
19. Haim Gurevits, Tallinn, Kinga 8, agent.
20. Emma Hendrikson, Tallinn, Saali 12, toiduainetekauplus.
21. O. Hermann, Tartu, Raekoja 14, jalanõudekauplus.
22. M. Hiicelo, Aakre v., talurahvatartvete kauplus.
23. Hans Jako, Voltveti v., talurahvatartvete-, riigiviina- ja õllekauplus.
24. Segakauplus „Elektron“ A. Jakobson, Kuressaare, Turu t., Holostovi maja.

TARTU TELEFONIVABRIK A/s.

Tartu, Puiestee 9/11, tel. 2-34

Meie 1937/38. a. raadiovastuvõtjad:

MAESTRO

4+2-lambiline võrksuper 6 võnkeringiga ja kolme lainealaga. Kõigi superfinessidega. Tundlik, võimas, heliküllane Hooaja tundlikem maagiline silm.

Hind kr. 240.—

LÜÜRA

4+1-lambiline patareisuper 6 võnkeringiga ja kolme lainealaga. Selektiivne ja võimas. Elegantne välimus ja skaala.

Hind kr. 210.—

AGU

3-lambiline oma klassi tundlikem ja võimsaim patareivastuvõtja kauni välimusega ja häälekõlaga. Kolmevärviline moodne skaala, mõeldavaist lihtsaim käsitusviis.

Hind permanentdünaam. valjuhääldajaga kr. 150.—

Õ L L E D

Pilsen • Gladiaator • Tõmmu Hiid

Karastusjoogid

Jürijook • Sooda • Kreuzina

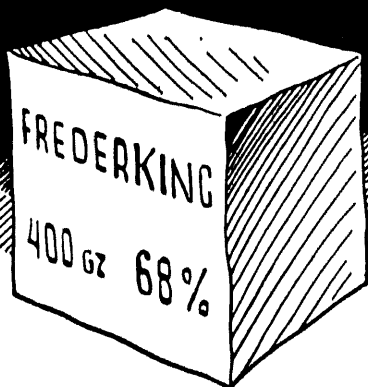
on
parima maitsega.

A. Le Coq

25. J. J a v o r s k y, Tallinn, Saali 4, toiduainete-kauplus.
26. August J e e n a s, Vastse-Kuuste v., sega-kauplus.
27. Toiduainete- ja pudukauplus A. J ö g a r, Jõgeva al., Turu 1.
28. A. J ü r g e n, Tallinn, Pärnu mnt. 39, jalanoudekauplus.
29. Jüri J ü r g e n s o n, Tartu, Kloostri 6, toiduainete-kauplus.
30. Roiu veski V. K a i k, Haaslava v., jahuveski.
31. Karoliina K a j u, Tallinn, Narva mnt. 43, söögisaal.
32. Leiser K a l m a k o f, Kasaritsa v., liha- ja vorstikauplus.
33. R. K e n n a p, Tallinn, Toomkuninga 30, toiduainete-kauplus.
34. Eduard K i n g s, Tallinn, S. Tartu 8, kella-sepaäri.
35. Jaan K i v i s a a r, Tartu, Fortuna 17, toiduainete-kauplus.
36. Aleksander K l a o s, Tartu, Kalmistu 10, kiviraiumisetööstus.
37. Martin K l a o s, Tartu, Kalmistu 10, kivitööstus.
38. J. K l j a s ja V. V i l c k e n, Tallinn, U. Sadama 6, metsaäri.
39. S. K r e n t š i z k y, Tallinn, Kullasepa 12, elektritarvete- ja segakauplus.
40. J. K u r i k k a, Tallinn, Telliskivi 26, puduja kirjutusmaterjalikauplus.
41. J. K u r v i t s, Elva al., Pikk tn., toiduainete-kauplus.
42. Anna K ü n n a p a s, Nõmme, S. Pärnu 200, toiduainete-kauplus.
43. Standard konservitööstus V. M. L a u s s e n, Tallinn, Roosikrantsi 3.
44. Linda L e i n f e l d t, Rakvere, Lai 13, puduja käsitöökauplus.
45. Herbert L e p i k, Tartu, Mäe 37, toiduainete-kauplus.
46. Karl L i b l i k, Vägeval, segakauplus.
47. Oskar L i l l, Orava v., segakauplus.
48. Lille & V o o l m a a, Rakvere, Lai 17, elektri-, sporditarvete- jne. kauplus.
49. Jenny L u g a, Otepää, Turg 14, naiste peakatete tööstus.
50. Joh. L u u k, Tapa, Pikk 17, raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
51. E. L ä ä n e m e t s, Nõmme, S. Pärnu 134, toiduainete-kauplus.
52. R. M e n s o n, Tallinn, Tatari 3—3, raua- ja paberikauplus.
53. P. M ä g i, Türi, Viljandi 5, kübaraäri.
54. Rosalie M ä g i, Nõmme, Hiiu 8, toiduainete-kauplus.
55. Kaubamaja „Usaldus“ V. M ä n n a m a ja Ko, Haapsalu, Posti 2, talurahvatarvete-kauplus.
56. M. M ö l d r i, Tartu, Võidu 32, voodi- ja mööbliäri, ja Tartu, Vene 2, raamatu- ja kirjutusmaterjaliäri.
57. Segakauplus M. N e l l i s, Kuressaare, Lossi 1.
58. S. N i g l a s, Viljandi, Lossi 27, majatarvete-, koloniaal- ja peenviinadekauplus.
59. Ivan N o o t, Muhu-Suur v., segakauplus.
60. R. O l e v, Narva, Peetriplats 2, manufaktuurikauplus.
61. Peeter O r g, Rõuge v., segakauplus.
62. Eesti hambaharja- ja tselluloiditööstus „Ehari“ J. P a k k i n, Tallinn, Madara 21 (enne Koidula 11).
63. Kotka veski A. P e t u h o v, Kõnnu v., Kolga küla, jahuveski ja saeveski.
64. T. P i l l i s t e raadio- ja elektritarveteäri „Estika“, Tartu, Tähe 65.
65. M. P l a n k e n, Elva al., Kesk 15, toiduainete-kauplus ja veovooriäri.
66. Iida P o o m, Tapa, Pikk 11, raamatukauplus.
67. Martin P o p s, Abja v., Paluoja alevik, liha- ja vorstikauplus, vorstitööstus.
68. Tselluloidist ja kunstsarvest esemete tööstus „Leopo“ L. P o s t, Tallinn, Koidula 11.
69. A. P r u u l i, Tartu, Rüütli 8, teadetebüroo.
70. J. P u l k i jahuveski, Torgu v., Tammuna k.
71. L. P u r g a restoran „Palermo“, Valga, Kesk 33.
72. Katariina P ä ä r s o n, Lehtse v., Aegviidu, liha- ja vorstikauplus.
73. Elmar P ö v v a t, Tartu, Kaubahoov 20 a, pudukauplus.
74. Leete R a h u kirjastus „Autojuht“, Tartu, Kastani 7—2.
75. A. R a i d k i v i kudumisetööstus „Lemmik“, Tartu, Kloostri 7.

Perenaised!

Paremaid pesuseepe on A. FREDERKING'I

KOLLANE

TUUMSEEP

76. Artur Randoja, Aaspere v., Vatu k., segakauplus.
77. Karl Rääk, Tallinn, Astri 7, toiduainete-kauplus.
78. M. Rõigas, Antsla, Jaama 2, segakauplus.
79. A. Saal, Paadremaa v., segakauplus.
80. A. Saarema, Luunja v., segakauplus.
81. P. Senbursky, Petseri, Kaubarida, riide- ja pudukauplus.
82. Liina Sneider, Tallinn, Paldiski mnt. 30, toiduainete-kauplus.
83. Salme Sild, Tartu, Liiva 1, toiduainete-kauplus.
84. H. Smolensk, Tallinn, S. Tartu 12, pesu- ja pudukauplus.
85. Juuli Strikvald, Tartu, Riia 4, tee- ja söögimaja.
86. A. Suurallikas, Tallinn, Katusepapi 7, pudu- ja kirjutustarvetekauplus.
87. A. Sõmer ja Ko, Tallinn, Dunkri 6, söögisaal.
88. Helmi Tank, Türi, Koidula 29, toiduainete-kauplus.
89. Jaan Tanni kauplus, Kastre-Võnnu v., kosmeetika- ja keemiaainete-kauplus.
90. Akulina Tell, Tallinn, Endla 11, toiduainete-kauplus.
91. Johan Tibu, Kõo v., Võhma alevik, elusloomade ja liha ülesostuäri.
92. Olga Tihane, Tallinn, Luha 40, juukse- tööstus.
93. J. Tiido, Tallinn, Hollandi 22, õllekaup- lus.
94. J. Tiiksaar, Tallinn, Poska 3, lukusepa- ja veevärgitöökoda.
95. Jalandudeparandustööstus „Terastald“ A. Tik, Tallinn, V. Posti 8.
96. Rudolf Tilk, Tori v., Riisa k., segakauplus.
97. Aleksander Tillmann, Vastse-Kuuste v., talurahvatarvetekauplus.
98. Hermann Treu, Tartu, Jaama 10, õlleladu ja karastusjookidetööstus.
99. Elvine Truumann, Tallinn, Pronksi 4, toiduainete-kauplus.
100. Heleene Valdson, Röpina v., Röpina ale- vik, segakauplus.
101. Otto Velting, Tallinn, Pärnu mnt. 88, rauakauplus.
102. Maria Vesterblom, Tallinn, Viidemanni 1, toiduainete- ja piimakauplus.
103. Alma Videvik, Rakvere, Turuplats 3, jahuveski.
104. Julie Vingissar, Vastsemõisa v., kolo- niaalkauplus.
7. Elektro-esemete valmistamise aktsiaselts „Are“, Tallinn, Reimanni 1, raadio- ja elektriliste apa- raatide ning nende osade valmistamine; juhatuse liikmed Endel Are, Ernst Johannson ja Arnold Kapsi, põhikapital Kr. 60.000.—.
8. Juuksetööstus „Basil“ Maša Baskin, Tallinn, Viru 13—3.
9. Julius Behm, Raadi v., veski (elektrimootoriga).
10. Vern. Birk ja Ko, Laeva v., Kesk k., jahu- veski, laua- ja sindlitööstus, täisühing, täisosani- kud Verner Birk, Oskar Jaaguand ja Endel Rosen- berg, ühingu osakapital Kr. 3.000.—.
11. J. Eiland, Paadremaa v., metsatööstus, ärip. Jüri Eiland.
12. Evokia Grišin, Tallinn, Endla 11, toiduainete- kauplus.
13. Angelika Gross, Tartu, Raekoja 19—4, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
14. Johannes Jaanpark, Haapsalu, Posti 27, toiduainete-kauplus.
15. Johannes Karlson, Tartu, Kastani 74, toidu- ainetekauplus.
16. E. Karu, Kärstna v., Kärstna as., segakauplus, äripidaja Elmar Karu.
17. Tavit Karu, Türi, Viljandi 6, rohu- ja värvi- kauplus.
18. O. & A. Kena, Jõhvi al., Turuplats 1, sega- kauplus; täisühing, täisosanikud Olga Kena ja Aleksander Kena, ühingu osakapital Kr. 1.000.—.
19. E. Kerdma, Tallinn, Katusepapi 1, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus, ärip. Elise Kerdma.
20. Alide Kiljako, Tartu, Lepiku 2, toiduainete- kauplus.
21. Elmar Koflom, Avinurme v., vesiveski.
22. T/üh. Tartu Vildivabrik A. Kreil ja Ko, Pangodi v., vilditööstus, täisühing, täisosanikud Alek- sander Kreili, Georg Lelle, Jakob Kadak ja Anna Öun, ühingu osakapital Kr. 2.000.—.
23. A. Kuhlbusch, Suure-Jaani al., Tallinna 9, liha-, vorsti- ja toiduainete-kauplus, ärip. Alvine- Manie Kuhlbusch.
24. Kaubandus-kontor A. Kuhlmann, Tallinn, Kaarli pst. 4, bensiini, õlide j. t. naftasaaduste müük, ärip. Aleksander Kuhlmann, prokurist Leonid Jürgens.
25. A. Kuldve, Ravila v., Kose, koloniaalkauplus, ärip. Arnold Kuldve.
26. Rosalie Kurik, Jõgeva al., Suur t. 8, sega- kauplus.
27. Klišeetööstus V. Körper & Rud. Mähar, Tallinn, Harju 28, täisühing, täisosanikud Valter Körper ja Rudolf Mähar, ühingu osakapital Kr. 2.500.—.
28. Söögisaal „Kosula“ M. Laarman, Tallinn, Raekojapl. 18, söögisaal, ärip. Marie Laarman.
29. A. Lanno, Rakke v., Liigvalla as., segakauplus ühes peenviina ja õlle müügitiga, ärip. Anna Lanno, prokurist Tõnis Lanno.
30. Andres Leinbock, Kallaste as., Tartu t. 22, restoran.
31. Juuli Lillep, Anija v., Kehra, söögimaja.
32. L. Lorenz, Vändra alevik, segakauplus, ärip. Linda Lorenz.
33. Akulina Luik, Vana-Vändra alevik, Pärnu- Paide mnt. 14, õmblustööstus.
34. Linda Lumiste, Tartu, Narva 96, toiduainete- ja piimakauplus.
35. Anton Luster, Jõõpre v., veoäri autol.

Registreeritud uued firmad: veebruarikuu esimesel poolel.

1. Arnold Aasa, Tartu, Rüütli 19, raamatukauplus.
2. Theodor Adamson, Tartu, Vahetalituskontor „Abi“, Tartu, Suurturg 11.
3. J. Ainola, Viljandi, Uueveski 3, agentuurkontor ja reklaambüroo, ärip. Jaan Ainola.
4. Sadulsepatöökoda Arnold Aljas, Tallinn, Narva mnt. 8, mööblitöö.
5. Rudolf Allikvee, Võru, Jüri 37, segakauplus.
6. Johannes Arak, Rakvere, Tartu 21, autobuse- liinid.

36. Tü. V. & T. Lüdimois, Tartu, Söögiturg 1, plekknõude- ja köögitarvetekauplus, täisühing, täisosanikud Voldemar Lüdimois ja Teobald Lüdimois, ühingu osakapital Kr. 400.—
37. A. Martinson & Pojad, Tallinn, Niine 8, metallitööstus, täisühing, täisosanikud Adolf Martinson, Aleksander Martinson ja Anatol Martinson, ühingu osakapital Kr. 1.500.—
38. Ivan Migatšev, Vasknarva v., Vasknarva k. metsatööstus, prokurist Leonid Tsõganov.
39. Heinrich Minn, Riisipere v., mööblitööstus.
40. August Must, Antsla al., Jaama 2, pudukauplus.
41. M. Noot, Muhu-Suur v., segakauplus, ärip., Matvei Noot.
42. Aleksander Oras, Jõgeva alev, aiandus
43. E. Orunuk, Tallinn, Paldiski 45, pudu- ja moeäri, ärip. Elfriede-Emilie Orunuk.
44. Johan Pastak, Tartu, Võru 2, restoran.
45. Edgar Peik, Palupera v., vesiveski.
46. Friedrich Pokk, Tartu, Tähe 65, raadioaparatuuride-, jalgrataste- ja elektritarvetekauplus.
47. M. Pops ja P. Likmann, täisühing, Ahja v., Paluoja alevik, liha- ja vorstikauplus, ja vorstitööstus, täisosanikud Peeter Likmann ja Märt Pops, ühingu osakapital Kr. 2.000.—
48. Harald Praakle, Tartu, Roosi 29, toiduainetekauplus.
49. Vilhelm E. Prohem, Tallinn, Rataskaevu 14, esindused (kunstnähk j. t.).
50. Isak Pukk, V.-Roela v., Tudu k., toiduainetekauplus.
51. August Pulver, Tallinn, Narva 9, mööblitööstus.
52. Johannes Puskar, Elva al., Pikk 8, meeste- ja naisterõivaste töötuba.
53. Sina Putnin, Tartu, Raekoja 9, toiduainetekauplus.
54. Joh. Raabel, Väana v., toiduainetekauplus, ärip. Johannes Raabel.
55. Rudolf Raudsepp, Avinurme v., toiduainetekauplus
56. Julius Rebane, Tallinn, Liivalaia 80, leivatööstus.
57. Peeter Reet, Tallinn, Hollandi 18, nahavärvide ja muude keemiliste kingsepatarvete valmistamine.
58. Kärü auru jahu- ja saeveski R. Renteln, Kärü v., jahuveski ja saeveski, ärip. Rudolf Renteln.
59. Pauline Rist, Tartu, Kastani 121, toiduainetekauplus.
60. Edgar Romet, Jõgeva al., Suur 16, pagariäri.
61. Mehaaniline puutööstus „Ärimööbel“ U. Rützel, Tallinn, Lai 31, ärip. Ursula Rützel.
62. August Sakarias kudumistööstus „Lemmik“, Tartu, Kloostri 7.
63. V. Sirotkin, lihasaaduste ja konservideäri „Viru Central“, Rakvere, Pikk 3, ärip. Voldemar Sirotkin.
64. Lehte Soomer, Tallinn, Paldiski mnt. 13, toiduainetekauplus.
65. Eduard Sõrga, Tartu, Gustav-Adolfi 7, ajalehtedemüük.
66. L. Steinmann, Tallinn, V. Karja 12, autode ja tehniliste artiklite import- ja kodumaa saaduste eksportäri, ärip. Leopold Steinmann.
67. A. Sõro, Kuresaare, Garnisoni 9, kaltsude, vanaraua ja vase ülesostu äri, ärip. Aleksei Sõro.
68. Joh. Takkis, Nõmme, Värava 3, toiduainetekauplus, ärip. Johannes Takkis.
69. Salme Taks, Vastse-Kuuste v., segakauplus.
70. Vahetuskontor „Universaal“ Al. Tammin, Tallinn, Narva mnt. 4, äriraamatupidamine, informatsioon, vahendus kaupade ostmisel ja müümisel, ärip. Aleksander Tammin.
71. O. Tamp, Tallinn, Kopli 58, toiduainetekauplus, ärip. Osvald Tamp.
72. Niina Tšentropova, Tallinn, Pärnu mnt. 26, puuvilja- ja maiustustekauplus.
73. Nahatööstus „Sillaotsa“, R. Tõnuri, Ambla v., Ambla alevik, ärip. Reinhard Tõnuri.
74. S. Urb, Tallinn, Ahju 5, toiduainetekauplus, ärip. Selma Urb
75. Vunk ja Zettermann, Pagari ja kondiitri äri „Ühine“, Tartu, Gustav-Adolfi 35, täisühing, täisosanikud Alfred Vunk ja Johannes Zettermann, ühingu osakapital Kr. 200.—
76. L. Viikmäe, Tallinn, Kreutzvaldi 8, puuvilja ja maiustustekauplus, ärip. Liidia Viikmäe.
77. A. Viirmaa linnasetööstus, Türi, S. Pärnu 17, ärip. Ants Viirmaa.
78. Agentuuräri „Askania“ Zier & Lorenzsonn, Tallinn, Mundi 3—2, täisühing, täisosanikud Eugen Lorenzsonn ja Harry Zier, ühingu osakapital Kr. 1.000.—
79. Meier Zippikov ja Ko, Tallinn, Laulupeo 1, elusloomade ja liha ost-müük, täisühing, täisosanikud Meier Zippikov ja Mooses Zippikov, ühingu osakapital Kr. 1.200.—

Registreeritud muudatused:

- Moeäri „Favor“ Viktoria Lavakivi & Aksella Luts, Tallinn, Raekojaapl. 18, täisühingust täis osanik Aksella Luts lahkunud, ettevõtte tegevust jätkab ainuisikliku äripidajana Viktoria Lavakivi firma all: Moeäri „Favor“ V. Lavakivi.
- Robert Allikvee, Võru, Jüri 13, Rudolf Vedeli (Allikvee) prokuura kustunud.
- Balti Puuvilla Ktramise ja Kudumise Vabriku Aktsiaselts, Tallinn, S. Karja 15, Roman Hohlovi ja Herbert Stein'i prokuura kustunud.
- Minna Baumann, Tartu, Raekoja 2, asuva nahkkindatööstuse üle annud ühes firma „M. Bauman“ kasutamise õigusega Flaim Bauman'ile.
- Heinrich Berg, Tartu, Võidu 15, asuva kella- ja kullasepaäri ja -tööstuse üle annud ühes firma „H. Berg“ tarvitamise õigusega Arnold Berg'ile.
- K/M „Tallinna Tekstiil“ M. Brodovsky ja H. Besprosvanny, Tallinn, V. Karja 1, surnud Mooses Brodovsky pärandusetombu teiseks hooldajaks määratud vann. adv. Nikolai Teiss.
- Elisabet Ermann jätkab äritegevust avades Tallinn, Kütti 13, toiduainetekaupluse firma all „E. Ermann“.
- Aktsiaselts „Eesti Vosvoriit“, Tallinn, Merepuies-tee 15, senine juhatus terveks koosseisus tagasi astunud; juhatuse liikmeteks valitud Jaan Kark, Leopold Kampmann, Oskar Vuht, Mihkel Truusõõt ja Jaak Ümarik.
- Leivaäri J. Grünberg, leivakauplus Tallinn, Pärnu 55, lõpetatud, leivatööstus üle viidud Tallinn, Jakobi 17 (end. asuk. Pärnu 55).
- Helene Haliste (end. perek.-nimi Stiim) jätkab äritegevust avades Pärnu Pärnu raudteejaa- ma einelaua.
- Johanna Hermann lõpetanud toiduainetekaupluse Pärnu, Lubja 9, ja avanud toiduainetekaupluse Pärnus, Riia mnt. 93.

- 12 Arkadi Itskovits'i (esindaja) asukohaks Tallinn Hariduse 11—9 (enne Koleri 2/4)
- 13 Rudolf Jantia pudu- ja kirjutusmaterjalikaupluse asukohaks Iaitu, Võiu 54 (enne nr 65)
- 14 Kail Juuissõn ja Ko, Tallinn, Munga 5, taishingu leping muudetud, taishingust lahkunud Botho Dittich ja Kurt Zeibich, uingu osakapital vähenenud K1 20 000—m1
- 15 Juhan Kaldma avanud Painus, Riia mnt 57 toiduainetekaupluse, lina, linaseemne- ja põllusaaduste ostu-muugiari, Riia 83, peab edasi
- 16 Vladimir Kampuse segakaupluse asukohaks Riudaja v (enne Kaarli v)
- 17 Elisabet Kasemets muunud Tallinnas, V Karja 12, asuva pudukaupluse uhes firma „J Veinberg“ tarvitamise õigusega Ellinoi Vaidla'le, kes jaab ainiisiklikuks aripidajaks
- 18 Viktor Kiviand jätkab aritegevust avades Mooste v vesiveski
- 19 Eduard Kivistik avanud Tallinnas, Narva 23 moobliari, moobli-toostust Jakobi 16 peab edasi
- 20 Olga Kombergi õmblustookoja asukohaks Tallinn, Uu, 29—3, kleitideari asukohaks endiselt Vanaturukaal 3
- 21 Eesti Neon K Kriiaan ja Ko, Tallinn, Vene 10, leping muudetud, prokuria antud Nuuti-Olavi Jokimaa'le
- 22 Johann Kuhlhi Iaitus, Kaubahoov 4 asuva pudu- ja pesukaupluse üle annud uhes firma „J Kuhlhi“ tarvitamise õigusega Anna Kuhlhi'le
- 23 Linda Kukk'e segakaupluse asukohaks Aakre as (enne Viru-Maidla v)
- 24 Lilla Kuldkesperi pudukaupluse asukohaks Võhma alevik, Tallinna 19 (enne Suure-Jaani al, Tallinna 12)
- 25 August Kuusk'i segakaupluse asukohaks Anija v, Kehia (enne Kutu v)
- 26 Johannes Laanso segakaupluse asukohaks Viuhula v, Vainupea k (enne Vaiangu v)
- 27 Aleksei Laiandi Tallinnas, Vambola 3—7 asuva jalanõudetoostuse firmaks Jalanõudetoostus, Valdo' A Latand
- 28 H Lambert agentuuri Riga Tallinna osakond, asukohaks Tallinn, Hobuse 10 (enne Pikk 31)
- 29 Ernestine Leisebein jätkab aritegevust, avades Nõmmel, Kevade 25, toiduainetekaupluse firma all „E Leisebein“
- 30 August Leil avanud polstermooblikaupluse Tartus, Kalevi 18, samas asuvat polstermoobli-toostust peab edasi
- 31 Aktsiaselts „Lignumi Tehased“ likvideerimise komisjoni asukohaks Tallinn, S Karja 20 (enne Telliskivi 61)
- 32 „Ilona“ juuksetoostus L Malsvel'i asukohaks Tallinn, Kieutvaldi 2 (enne Naiva 59)
- 33 Eesti Kaubandus toostuslik Aktsiaselts „D Miiwitz ja Pojad“, Tartu, Raekoja 6 Avanud Tallinnas, V Karja 7 majatarvete- ja valgustusabinõudekaupluse ja lõpetanud samasuguse ari Tallinn, Estonia pst 13

TARTU EESTI MAJANDUSE ÜHISUS

Tartus, Holmi tän. 12-18.

Suurim ja mitmekesisem kaubaladu koha peal.

Laos saadaval soodsate tingimustega põllumajanduslikud, raua-, naha- ja koloniaalkaubad, ehitusmaterjalid, kütte- ja määrdeõlid jne.

Müük suurel ja väikesel arvu.

O s a k o n n a d :

Tartus, Võru tän. 4 ja Söögiturg 3.

Räpinas, Pukas, Puhjas, Kambjas, Kavastu-Koosal,
Võnnus, Lähtel, Varal ja Melistes.

34. Surnud August Nahkur-Kriitmann'ile kuulunud Nõmmel Nõmme jaama einelaua tegevust jätkab lesk Anna Nahkur-Kriitmann firma all „Anna Nahkur-Kriitmann“.
35. Kusta Ojari avanud Palmse v., Oruveskil veel saeveski, varem registreeritud jahuveskit peab edasi.
36. Jüri Palo vedrutööstuse asukohaks Tallinn, Masina 1.
37. Leida Partsi toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks Tartu, Kastani 55 (enne Elva al., Pikk 10).
38. Jüri Pata segakaupluse asukohaks Mõisaküla al., Pärnu t. 25 (enne Tuhalaane v.).
39. Johan Petri mööbli- ja sadulsepatööstuse asukohaks Pärnu, Hommiku 2 (enne Kalevi 51).
40. Leopold Pickhofi perekonnanimeks „Suviste“, ning tema Tallinnas, Kanarpiku 7 asuva toiduainete-, peenviina- ja õllekaupluse kui ka vast avatud Tallinnas, Oskari 4-a, asuva toiduainete-kaupluse firmaks „L. Suviste“.
41. Madis Pihlak avanud saeveski V. Roela v., samas asuvat jahuveskit peab edasi.
42. Viljandi Autoliinipidajate Ühing (V. A. Ü.) Päärmann, Werncke, Tilk & Ko, Viljandi, Tallinna 2. Usaldusühingu leping muudetud, täisosanikuna juure tulnud Richard Werncke.
43. Kaubanduslik osühisus „Raudnahk“ asukohaks Tallinn, Estonia 13 (enne nr. 15).
44. Eduard Ritsoni koloniaalkaupluse asukohaks Valga, Vabaduse 33 (enne Maleva 4).
45. Ekateriina Ruusi toiduainete-kaupluse asukohaks Pärnu, Laidoneri 22 (enne Ilvese 7).
46. Karl Rääk jätkab äritegevust avades Tallinnas, Villardi 33, toiduainete-kaupluse.
47. Villem Saarman jätkab äritegevust, avades Haapsalus, Jaama 7, toiduainete-kaupluse.
48. Rudolf Sell'i sadulsepatööstuse asukohaks Tallinn, Pikk 50 (enne 46).
49. Sindi Tekstiilvabrikute Ühisus endine Vöhrmann ja Poeg, Tallinn, S. Karja 15-4, Andrei Althauseni, Aleksander Järts'a ja Johannes Pärn'a prokuura kustunud. Prokuura antud Paul Trull'ile.
50. Arnold Sööt jätkab äritegevust, avades Taevere v., villakraasimise- ja ketramisetööstuse firma all „Mäeltveski“ villatööstus A. Sööt.
51. A/S. Tallinna Metallkorudetehas, juhatuse asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 10 (enne Soo 22), juhatusest lahkunud Konstantin Kõrge, juhatuse liikmeks valitud Leopold Steinmann.
52. Erich Tammlõpetas Küti v. saeveski pidamist; samas vallas asuvat segakauplust peab edasi.
53. Johannes Tarumi toiduainete-kaupluse asukohaks Tallinn, Pärnu mnt. 108 (enne Jakobsõni 20).
54. Aisik Teitelbaum lõpetanud metsatööstuse Keeni vallas ja avanud Tartus, Kauba 5, mütsi- ja karusnahaäri.
55. Marie Toots avanud Haapsalus, Karja 12, kübaratööstuse senise kübaraäri asemel.
56. Karl Tuul jätkab äritegevust, avades Tartus, Kalaturu 8 pruugitud asjade kaupluse.
57. Richard Vaksmani perekonnanimeks „Vaksmaa“ ning tema Kolga v. Kahala k. asuva koloniaal- ja riigiviinakaupluse firmaks „R. Vaksmaa“.
58. Mõvcha Vald jätkab äritegevust, avades Tallinn, Pärnu mnt. 16-4, meeste- ja naistekübarate-kaupluse firma all „M. Vald“.

Toiduainete turg

London.

18. II 38. a. Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri	sh. 92/- — 100/-
Daani	„ 98/-
Hollandi	„ 95/-
Eesti	„ 89/-
Rootsi	„ 95/-
Poola	„ 89/-

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.	
Northern Manitoba	sh. 53/6
Rosario Santa Fe	—

Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg	
Good Canadian	sh. 20/6

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „	10/3
--------------------------------------	------

Kaerad, „ „ „ „ = 50 kg „	9/3
---------------------------	-----

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten	£ 75/-
Tows Soviet	„ 77/-

Manchester.

18. II 38. a. Või.	
Eesti	sh. 114/- — 116/-
Läti	„ 114/- — 116/-
Soome	„ 117/- — 119/-
Rootsi	„ 117/- — 119/-

Daani	sh. 129/- — 132/-
Uus-Meremaa, finest	„ 118/-
„ „ first	„ 115/-

Hamburg.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest	
Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$	6,33
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. „	6,75

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis	sh. 187/-
„ „ Amsterdamis	„ 185/-

Subkur, cwt.

toores	sh. 5/2 -5/6
Belgia	„ —
Tšehhi	„ —
Poola	„ —
Holland	„ —

Riis, Burmah II	Rmk. 10.50
---------------------------	------------

Või, Berliinis,

Deutsche Markenbutter	Rmk. —
Feine Molkereibutter	„ —
Molkereibutter	„ —
Landbutter	„ —
Kochbutter	„ —

Välisbörsid

	L O N D O N										
	12. II	14. II	15. II	16. II	17. II	18. II	19. II	21. II	22. II	23. II	24. II
Frank . . .	151.53	152.21	151.84	152.84	152.87	152.75	152.81	152.65	153.31	153.78	154.09
Dollar . . .	5.0197	5.0212	5.0275	5.0337	5.0322	5.0332	5.0202	5.0132	5.0162	5.0220	5.0157
Rootsi kr. . .	19.101	19.401	19.401	19.405	19.408	19.406	19.407	19.408	19.408	19.407	19.410
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901
Saksa mrk. . .	12.412	12.415	12.417	12.420	12.407	12.410	12.405	12.402	12.406	12.402	12.402
Soome mrk. . .	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20	226.20
Floriin . . .	8.9687	8.9684	8.9675	8.9675	8.9681	8.9671	8.9668	8.9668	8.9668	8.9668	8.9668
Liira . . .	35.35	35.37	35.50	35.62	35.68	35.63	35.43	35.28	35.37	35.42	35.35
Helveetsia fr	21.607	21.606	21.606	21.605	21.607	21.608	21.600	21.533	21.591	21.592	21.592
Tsehhosl. kr.	142.81	142.75	142.87	143.—	142.87	142.87	142.87	142.75	142.62	142.68	142.62
Belga . . .	29.555	29.555	29.575	29.576	29.562	29.553	29.532	29.510	29.542	29.562	29.555
Peseeta . . .	48.600	48.600	47.800	47.800	47.800	47.800	47.800	47.800	47.800	47.800	47.800
Silling . . .	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.50	26.46	26.50	26.50	26.50
Slott . . .	26.43	26.43	26.46	26.56	26.56	26.56	26.56	26.43	26.43	26.50	26.50
Pengö . . .	25.12	25.12	25.12	25.18	25.18	25.18	25.18	25.12	25.18	25.12	25.12
Latt . . .	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon . .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt . . .	—	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62	29.62
Tšerv. . .	26.61	26.60	26.65	26.69	26.66	26.66	26.61	26.54	26.57	26.62	26.58
Höbe p. n. . .	20 ^{3/16}	20 ^{3/16}	20 ^{1/16}	20.—	19 ^{15/16}	19 ^{15/16}	19 ^{15/16}	20 ^{1/16}	20 ^{1/8}	20 ^{1/1}	20 ^{1/8}
Kuld " " . . .	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.	139 sh.
Plaati " " . .	9 d.	9 d.	9 d.	9 d.	10 d.	10 d.	10 d.	10 d.	9 1/2 d.	10 1/2 d.	9 1/2 d.

	B E R L I N										
	12. II	14. II	15. II	16. II	17. II	18. II	19. II	21. II	22. II	23. II	24. II
Naelsterling . .	12.425	12.425	12.430	12.430	12.420	12.420	12.415	12.415	12.415	12.41	12.415
Frank . . .	81.05	81.75	81.45	81.20	81.30	81.6	81.40	81.45	81.—	80.70	80.50
Dollar . . .	2.475	2.476	2.472	2.470	2.468	2.468	2.473	2.477	2.476	2.472	2.475
Rootsi kr. . .	64.03	64.02	64.04	64.04	63.97	63.97	63.95	63.95	63.95	63.92	63.95
Daani kr. . .	55.46	55.46	55.48	55.48	55.40	55.44	55.42	55.42	55.42	55.40	55.42
Norra kr. . .	62.43	62.43	62.45	62.45	62.40	62.40	62.38	62.38	62.38	62.36	62.38
Soome mk. . .	54.95	54.95	54.95	54.95	54.90	54.90	54.90	54.90	54.90	54.85	54.90
Floriin . . .	138.49	138.54	138.61	138.59	138.45	138.50	138.44	138.44	138.43	138.38	138.43
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsia fr.	57.48	57.49	57.51	57.53	57.46	57.46	57.47	57.48	57.48	57.47	57.48
Belga . . .	42.04	42.03	42.02	42.02	42.01	42.02	42.03	42.06	42.06	41.98	42.01
kr. . .	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15
. . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20
. . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

25. II 1938. a.

	Kroonid.		Kroonid
Nisupüü (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsõre	100 kg. 43.—
„Sampo“	100 kg. 28.—	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	33.—	Manna	„ 43.—
„Kalev“	37.—	Rukkijahu	100kg. 17.20—18.50
„Eesti parem“	41.—	Rukkipüü	„ 26.—
„Granular“	38.—	Nisujahu, pehme — sõre	28.00—43.00
		Kaerahelbed	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 23 II 1938. a.

	Kroonid.		Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:		Mootornafta	kg 0.11
Jahud: rukki 100 kg	17.20—18.50	Diiselnافتa	" 0.11
" püül "	26.00	Putukamürk „Puttox“	" 1.50
" nisu, pehme—sõre "	28.00—43.00	Raud, sordi 100 kg	22.00
Kaerahelbed (Herkulo) 1 kg	—32	" laft "	25.00
A/S. Rotermanni teh.		" vits "	28.00—35.00
Jahud: leivajahu 100 kg	—	Raudplekk "	34.00—38.—
" rukki "	17.50	" tsingitud "	45.00—49.—
" " püül "	25.50—27.—	Raudtalad "	23.00—25.00
" " nisu, pehme — sõre "	27.00—43.—	Teras, talla, ree "	29.—
Nisu "	20.00—22.50	" vedru "	32.—
Rukis "	16.00	" valu "	—90.—1.—
Kaerad, toidu "	15.00	Inglitina "	420.—435.—
Odrad, õlle "	—	Seatina "	45.—50.—
" toidu "	18.00—19.00	Vaskplekk, punane "	200.—250.—
Herned, toidu, rohelised "	26.00	" valge "	180.—210.—
Riis, Burma II "	47.00	Tsinkplekk "	75.—80.—
Kartulitärklis „Supérieur“ "	24.—	Masinaõli, "	22.—
Siirup, kartuli, 42% "	25.00—27.—	" Poola "	—
Glükoos "	27.—	" Ameerika "	22.—
Margariin, kodumaa, fr. Tallinn	75.00—82.50	Mootoriõli, Ameerika "	38.00—60.—
Kakao, Hollandi 1 kg	1.80—2.40	Autoõli, Ameerika ja Daani "	42.00—115.—
" Eesti "	1.00—2.30	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Kohv, Rio, Santos jne. "	2.65—3.30	teõli, tsistern. 1000 kg.	65.00 70.—
" Keskk-Ameerika sordid "	4.75—5.75	Tsilindriõli, Ameerika 100 "	30.00—56.—
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon "	5.60—6.—	Nafta, Vene "	14.00—14.50
Tee, laht., oranž Pekoe, Java "	5.00—5.50	" Ameerika "	14.00—14.50
Sidrunid kast	21.00—26.00	" Poola "	—
Apelsinid "	25.00—27.00	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid "	15.00—16.00
Suhkur, peenike, Englise 100 kg	43.75—44.00	" Ameerika " " " " "	15.00—16.00
" " Vene " "	—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
" " Poola " "	43.50—43.75	tõõst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.	—31
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Auto-bensiin "	—31
Irboska ja Narva "	2.50	A/Ü. Eesti Kiviõli bensin „Estolin“,	
" lahtine, Saksa, fr. Tallinn "	2.30—2.50	tsistern fr. Tall. ühes teedemaks. "	30.00—32.00
" " Vene "	2.10—2.30	Bensiin, I s., välisbensiin kg	32.00—34.00
" " Hispaania meresool "	2.—	Pesusooda, kodumaa 100 kg	8.50—9.00
Heeringad, A-s. Kaland. „K“ vag. viisi tünn	33.—	Seebikivi "	29.50—30.50
" " „Matties“ "	40.—	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	7.00
" " „Matfulls“ "	—	" tsinkvalge, välism. "	48.—59.50
Šoti „Matties“, I sort "	52.—	" tinavalge, " "	0.80—0.84.50
" „Matfulls“ "	53.—	" ooker, " "	0.16—0.29
Liha, sea, I sort 1 kg	00.72—00.78	Väetisained: Superfosf. Ingl. 18/20% 100 kg	—
Liha, looma I sort "	00.40—00.55	Superfosfaat Rootsi "	5.80
Õlikoogid, linaseemne 100 kg	15.00—15.50	" Holl. "	5.70
Sojatangud "	16.—	" Vene "	5.40
Nisukliid "	12.50	" lahtiselt, fr. piir 100 kg	4.80
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn 1000 kg	36.50	Segafosfaat 22/23% "	4.70
Kivisüsi, auru, Newcastle, fr. Tall. "	31.50	Eesti fostoriit 25/27% "	3.35
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. 1000 kg	50.—	Kaalisool 40% "	11.70
Kütteturvas (A/s., Eesti Turbat. ") "	10.—	Lubisalpeeter 15 1/2% "	14.75
Põlevkivi, netto "	9.—	Tsüüsilalpeeter 16% (tarakujul.) "	15.50
Kütteõli, vaadi viisi, netto 100 kg	5.60	Lubiammoonsalpeeter* 20,5% "	17.00
Raskeõli A. B. C. "	8.00	Väiavelhapuammoonium 20,6% "	15.00
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Nitrofoska (14:14:18%) "	24.50
tünnid br. "	9.75	Põllukips, jahvat. fr. Irboska "	2.00
Asfalemulsioon „netto“ "	10.25	Tsement,	
" mastiks "	5.75	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.85
Katuselakk, vaatides, " " br. "	10.25	paberkottides "	5.15
Fenolaat, tünnides, " " netto "	5.25	Kriit, toores 100 kg	9.50—4.00
Karbolineum „Estokarbolineum“		" pestud "	4.15—4.25
A. B. C. netto "	8.75—11.75	Kivitorv "	14.00—24.00
Raualakk, tünnides, netto 100 kg	16.75	Puutorv "	18.—
Imbutusõli D, C, netto, tünnides "	6.75—7.75	Lubi Tallinna, saatekuluga 1000	33.—
Maanteeõli "	6.00	" fr. Tamsalu "	22.—
Viljapuu-karbolineum, netto ltr	0.30	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska "	30.—
Mootorpetrooleum, kg	0.12,5	" krohvimise, v. Tallinn "	35.—

Telliskivi, I s., fr. Tallinn, sadam	1000 tk.	Kroonid	—
Silikaat, I s., fr. vabrik	"		42.00
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	kast		125.—
Tallanahk, Eesti nahast	1 kg		2.30—2.60
Tallanahk, Ameerika, I s.	"		2.60—2.90
Linaseemneõli	100 "		63.00—64.—
Värnits	"		64.00—65.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl. v.) fob. Tall. hl/alk			33.00—35.—
Paber. rotatsioon	100 kg		23.20
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.		52.00—62.00
" Mitkal	"		40.—53.50

23. II 1938. Puuvill, Liverpooli börs.
 American Fully Middling inglise nael (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 5.22; veebr. 5.08; märts 5.10; apr. 5.14; mai 5.17;
 Lambavill 15. VIII 38. a.

" I sort	1 kg Kr.	3.55
" II "	" "	2.80
" III "	" "	2.05

Võl. — Tendents: kindel. 21. II 1938. a.
 1. sort 1 kg Kr. 1.59, mis on tuln. sisse 14.—20. II 1938.
 Lambaliha a. 23. II 38. a. Eksporditava värskelambaliha hind Tall. tapamaj. headuse järgi 85—90 s. kg.
 Peekonsigade nädalahinn. Tallinnas 18. II 1938. a.
 Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.87	0.82		
55,5—59 "	0.82	0.78	Siseturu hinnad	
72,5—75 "				
75,5—80 "	0.78	0.74		

Elussigade hindadeks noteeriti:
 100—120 kg raskused 60 s. eluskaalu kg.
 121—160 " " 65 " " "
 161—250 " " 60 " " "
 Kanamunad. 18. II 38. Tendents: vaikne.
 1 kg ekspordimune fr. kogumispunkt Kr. 1.10
 1 " siseturumune Kr. 1.00.

Plim. 21. II 1938. a.
 Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	13	s. ltr.
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	12	" "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	11	" "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	10	" "

Juust. 14. II 38. — Tendents:
 Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn 14. II 38. Siseturu juust
 Eksportjuust:
 sort 12 A 112 senti kg. Tilsiti 115.—
 " 12 B 109 " " Hollandi 100.—
 " 11 A 110 " " Backstein 100.—
 " 11 B 107 " " Konserv. 135.—

Lina d. 18. II 38. Tendents: tagasihoidlik.
 Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

Lina, ristna R	117	Mujal Eestis	115
hoffsdreiband HD	108		106
dreiband D	99		97
ordinäärdreiband OD	90		88
liivi ordinäärdreiband LOD	81		79
takupraak H	72		70

Takud	I	1 kg.	79
"	II	"	69
"	III	"	59
" ehituse	"	"	17

Kartulid. 14. II 38. — tendents: söögikart. tagasih. tööstuskart. püsiv
 Söögikartul: Virumaa raudteejaam. 2.50—3.10 kv
 Seemnekartul:
 Tööstuskartul: piiritusevabr. 11—13 s. tärglise kg või 2.10—2.40 s. tärglise kg.

Aiasaadused. 18. II 38.
 Õunad: liivi sibulõun, ekspordikõlvulised, pakkimiskuludeta fr. Tallinn — s. kg.; talvesordilised, punasevärvilised, ekspordikõlvulised, pakkimiskuludeta fr. Tallinn — s. kg.
 Jõhvikad: ekspordikõlvul., fr. Tallinn, pakkimiskuludeta

Tendents:
 Sigurid: ekspordikõlvul., fr. kogumisp. 19 s. kg.
 Tendents: vaikne.

Sibulad: ekspordikõlv., fr. kogumisp. 26 s. kg.
 Tendents: kindel.

Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu Kr 2.20
 Tendents: püsiv.

Metsamaterj. hinnad fr. laduplats Tallinn. 9. II 38.

Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr.	17.00—19.—
Pakud, kuusk	r.-m. "	—
" mänd	" "	—
Paberipuud	" "	9.—12
Toe puud	" "	7.—8.—
Pakud: kask	thm. "	20.00—30.—
" lepp, I sort	" "	34.—
" " II sort	" "	20.—
" haab I	" "	35.—
" " II	" "	25.—
Prussid	" "	35.00—37.00

Saetud materjal + 25% laudu:
 " kuusk u/s 38.50
 " " IV sort. 34.50
 " mänd u/s 38.50
 " " IV s 34.50
 Kastilauad —
 Krohviliistud 28.00—34.00
 Liiprid 25 cm × 25 cm × 272 cm tk. " " —
 " 15 " × 25 " × 270 " " " 3—
 Tendents: vaikne.

Lina P r a h i d.
 Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk. 14.25
 " — Gent 1016 " sh. 30/—
 " — Dundee " " 32/6

Puumaterjalid.	Standard
Tallinn—London	sh. 45/—
" — Hull	" " 45/—
" — Southampton	" " —
" — Manchester	" " 55/—
" — Grangemouth	" " 35/—
" — Belfast	" " 60/—
" — Dundee	" " 37/6
" — Antwerpen	" " 40/—
" — Gent	" " 40/—
" — Rotterdam	" " 37/6
" — Amsterdam	" " 40/—

Segakaup.
 Tallinn — Stettin 1000 kg Rmk. 18.00—30.—
 " — London 1016 kg sh. 17.00—45.—
 " — Stokholm 1000 kg Rkr. 11.00—30.—
 " — Stettin, või, tünn Rmk. 1.50
 " — London 1016 kg sh. 2/6

A/S. H. Y. MOSER JA K. O.

TALLINN, PIKK T. 19. TEL. 437-47

SOOVITAB RIKKALIKEMAS VALIKUS

tasku- ja käekelli maailmakuulsast HY MOSER ja C-ie vabrikust Le Locle Schvelz. Selna-, laua- ja äratuskelli, kette ja käevõrusid, kuld- ja hõbeasju

PARIMAT ROOTSI KRISTALLI

Jällemüüjatele meie oma kelli müügiks ei anna, mispärast neid saab ainult meie juurest

EHITAGE KUIVAST MATERJALIST

Kivimäe ehitusmaterjali ladu, Nõmme, S. Pärnu mnt. 187, tel. 520-67

Tallinna ehitusmaterjali ladu, Tallinn, Hollandi tän. 5, tel. 304-53

Metsatööstus A.-s. „B. Minkov & Pojad“

Tallinn, telefon 304-53

METALLITÖÖSTUS
G. VILLEMS

TALLINN

KAPPELI 9 TEL. 313-99

TUULETURBIINID,

MITMESUGUSED

STANTSIMISE TÖÖD
JA
MASINAEHITUS

T. K. V.

kookos-
ja
sisalmatte,
linikuid
ja
vaipu

valmistab

A.-S.

TALLINNA KÖIEVABRIK

John Carri pärijad

Kopli 33 Tel. 439-79

Nõudke igal pool

konjak

Napoleon

EMLO

ERA

ALATI UUDISRIIDEID,
MOODSAIS MUSTREIS
JA VÄRVEIS.

Herman Rõivas

ESTONIA PUIESTEE 11
KODUMAA VABRIKUTE RIIDEKAUPLUS

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1938.

Vastutav toimetaja H. ANTO.